

PASAULIS TURI BŪTI REIKLESNIS TARPTAUTINĖMS INSTITUCIJOMS

Niujorkas. Rugsėjo 27 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, sakydama metinę kalbą Jungtinių Tautų (JT) Generalinėje Asamblėjoje, Niujorke, atkreipė pasaulio dėmesį į Jungtinių Tautų ir kitų tarptautinę bendruomenę vienijančių institucijų problemas vykdamas joms patikėtą misiją.

Pasak Prezidentės, šiandien krizę išgyvena ne tik JT, bet ir PPO, todėl šalies vadovė pakvietė tarptautinę bendruomenę ir valstybes nares iš naujo įgalinti paralyžuotas institucijas. Jos turi būti pritaikytos naujoms realijoms ir laikmečio iššūkiams.

Sakydama kalbą svarbiausiame kasmetiniame pasaulio lyderių debatų renginyje, Prezidentė taip pat perspėjo apie galimus daugiašalės diplomatinės krizės padarinius.

Prezidentės teigimu, šiandien visi nori galvoti, kad daugiašalės institucijos, įskaitant ir Jungtines Tautas, yra stiprios, galinčios pasipriešinti agresijai ir tarptautinių taisyklių nepaisymui, tačiau situacija kitokia. Pasaulis – dar labiau susi-

skaldęs, o institucijos negeba mūsų apsaugoti nuo neteisėto jėgos panaudojimo ir ekonominių audrų.

Valstybės vadovė pabrėžė, kad beveik per kiekvieną didžiulę pastarojo dešimtmečio krizę – nuo Sirijos iki Ukrainos, nuo Mianmaro iki Jemeno, JT Saugumo Tarybai nepavyko atlikti prasmingo vaidmens dėl valstybių nesugebėjimo pakilti virš nacionalinių interesų ir veto teisės naudojimo.

„Organizacijos, įsteigtos masinio naikavimo ginklams naikinti, yra nepajėgios įveikti diktatorių, kuriančių branduolinius ginklus ir naudojančių cheminius ginklus prieš savo miestuose gyvenančius piliečius. Paralyžiavus Pasaulio prekybos organizaciją, didėjanti prekybos įtampa gali nubraukti visus mūsų pasiekimus pasaulio vystymosi ir skurdo mažinimo srityje“, – sakė Prezidentė.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo 73-uosiuose Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos debatuose Niujorke.

Lietuvos Respublikos Prezidentės kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus

šalies vadovė taip pat atkreipė dėmesį į stiprėjančio populizmo ir izoliavimosi keliamus pavojus.

„Negalime leisti, kad nacionalizmą ir susiskaldymą palaikantys balsai laimėtų prieš dialogą ir bendradarbiavimą. Siekiant įveikti visus pagrindinius iššūkius, nėra jokios kitos alternatyvos, tik dirbti kartu“, – pabrėžė Prezidentė.

Pasak šalies vadovės, iki šiol pasaulis buvo pernelyg tylus, pasyvus ir abejingas, todėl privalome pripažinti, kad mes, valstybės narės, turime galią ir išteklių suteikti Jungtinėms Tautoms galimybę kovoti už laisvę, lygybę ir žmogiškumą. Prezidentės teigimu, visi mes ir esame Jungtinės Tautos, todėl turime prisiimti atsakomybę už savo ateitį ir suteikti galią

Jungtinėms Tautoms imtis veiksmų.

JT Generalinėje Asamblėjoje šiemet dalyvauja daugiau kaip 150 lyderių iš viso pasaulio. Šių metų debatų tema – „Kaip paversti Jungtines Tautas reikalingas visiems: globali lyderystė ir įsipareigojimai taikioms, teisingoms ir tvarioms visuomenėms“.

Prezidentės spaudos tarnyba

EUROPOS PARLAMENTE PASKELBTI AŠTUONI PRETENDENTAI ANDREJAUS SACHAROVO PREMIJAI

Europos Parlamento (EP) Užsienio reikalų ir Vystymosi komitetų posėdyje ketvirtadienį paskelbti aštuoni pretendentai šių metų Andrejus Sacharovo premijai gauti. Šią premiją EP kasmet teikia už žmogaus teises kovojantiems asmenims ar organizacijoms.

Tarp kandidatų – Rusijoje įkalintas Ukrainos režisierius Olegas Sencovas, nuteistas 20 metų nelaisvės už tariamą teroro aktų organizavimą Rusijos aneksuotame Kryme. „Amnesty International“ apibūdino šį procesą kaip „nesąžiningą bylą, kurią nagrinėjo karinis teismas“. Šių metų gegužę režisierius paskelbė bado streiką, o birželį EP priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama nedelsiant paleisti režisierių ir kitus neteisėtai Rusijoje kalinamus Ukrainos piliečius.

Sacharovo premijai taip pat nominuota turkų kilmės Vokietijos teisininkė Seyrana Ateš, aktyviai kovojanti prieš politinį ir religinį ekstremizmą bei moterų priespaudą. Pernai

Berlyne ji įkūrė pirmąją mečetę Vokietijoje, kurioje vyrai ir moterys gali melstis kartu. Dėl savo veiklos S. Ateš sulaukė daugelio grasinimų, dėl kurių jai kuriam laikui teko nutraukti veiklą, o šiuo metu ji yra saugoma visą parą.

Tarp šiųmetinių pretendentų yra buvęs Sirijos karo fotografas slapyvardžiu „Caesar“, kuris 2013 m. slapta išvežė iš šios šalies per 55 tūkst. nuotraukų, atskleidžiančių Sirijos režimo vykdomus politinių oponentų kankinimus ir žudynes kalėjimuose. Kitas pretendentas – Dewayne‘as Johnsonas, buvęs ūkvedys iš JAV, laimėjęs bylą prieš kompaniją „Monsanto“ ir teisme įrodęs, kad jos gaminami cheminiai preparatai „Roundup“ sukelia vėžį. Bylos pabaigoje D. Johnsono sveikata pablogėjo, jam buvo likę gyventi vos keli mėnesiai, tačiau jis tęsė bylą tikėdamasis, kad jo žingsniais vėliau paseks daugelis kitų nukentėjusiųjų.

Į kandidatų sąrašą įtrauktas ir marokietis Nasseris Zefzafi,

socialinio judėjimo „Hirak“, kovojančio prieš korupciją, priespaudą bei piktnaudžiavimą valdžia, lyderis. Nuo 2016-ųjų Maroke iš viso įkalinta per 2 tūkst. šio judėjimo narių. Šiemet jis buvo nuteistas 20 metų kalėjimo dėl „sąmokslų prieš valstybės saugumą“.

Dėl „trukdymo verslui“ daugelį kartų buvo įkalinta ir Kanados kovotoja prieš abortus Mary Wagner, kita kandidatė Sacharovo premijai gauti. Ji prie sveikatos įstaigų Toronte mėgino kalbėtis su abortą planuojančiomis moterimis ir dovanoti joms po rožę. Moteris pasiliko kalėjime, nes atsisakė pasižadėti nesiartinti prie abortus atliekančių medicinos įstaigų.

A. Sacharovo premijai šiemet nominuotos ir nevyriausybinės organizacijos: „AfriForum“, siekianti atkreipti dėmesį į baltųjų mažumos teisių pažeidimus Pietų Afrikos Respublikoje, taip pat visos organizacijos, gelbėjančios į Europą mėginančių patekti migrantų gyvybes Viduržemio jūroje. **LRT**

NATO IMASI RUSIJOS ATGRASYMO ARKTIES REGIONE

NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas rugsėjo 14 d. pareiškė, kad Aljansas stebi Rusijos pajėgų telkimą Arktyje ir imasi priemonių jai atgrasyti šiame regione.

„Arktis yra labai svarbi. Matome gausėnes Rusijos pajėgų dislokavimą ir karinio potencialo didinimą Arktyje. Ir tai yra dar viena priežastis, kodėl vystome mūsų karinę strategiją – ne tik dėl Arkties, bet ir apskritai“, – sakydamas kalbą Vašingtone, pabrėžė J.

Stoltenbergas. „Šiuo metu stipriname mūsų buvimą jūroje, daugiau investuojame į laivyno plėtrą“, – pridūrė jis.

Tuo pat metu Aljansas per tarptautinį forumą Arkties tarybą palaiko su Maskva dialogą regioniniais klausimais, pareiškė NATO vadovas. Jis nematantis NATO politikoje Rusijos atžvilgiu prieštaravimų. Pasak jo, dabartinė Aljanso strategija yra dvilypė – karinio potencialo didinimas ir ryšių su Maskva palaikymas. **LRT**

ESTIJOS PREZIDENTĖ PASIŪLĖ REFORMUOTI JT SAUGUMO TARYBĄ

Rugsėjo 26 d. Estijos prezidentė Kersti Kaljulaid, kalbėdama Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 73-iojoje sesijoje, pasiūlė reformuoti JT Saugumo Tarybą, praneša TASS.

K. Kaljulaid nuomone, tautos ir valstybės, tiek didelės, tiek mažos, „turi jausti, kad Saugumo Taryba veikia jų labui“. Ji pažymėjo, kad Saugumo Taryba pernelyg

dažnai „tampa savo vidinių nesutarimų ir painių procedūrų auka“.

„Be to, mes nuosekliai remiame Prancūzijos prezidento Emmanuelio Macrono pasiūlymą, kad, iškilus galimų didelių žmonių aukų pavojui, Saugumo Tarybos nuolatinės narės savo noru susilaikytų nuo veto teisės“, – pareiškė Estijos prezidentė. **ELTA**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Iš įkurtos partijos „Tvarka ir teisingumas“ pasitraukęs euro-parlamentaras Rolandas Paksas sako dabar pradedantis naują etapą. Jo buriamas visuomeninis judėjimas ketina dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose. Judėjimo steigėjai yra parlamentaras advokatas Rimas Andrikis, istorikas Algimantas Liekis, signataras Algimantas Norvilas, „Tvarkos ir teisingumo“ valdybos narys Dobilas Sinkevičius, buvęs Valdo Adamkaus prezidento rinkimų kampanijos štabo vadovas, dabar „tvarkietis“ Vidmantas Staniulis. Taip pat prisidėjo buvę parlamentarai Henrikas Žukauskas, Jonas Lionginas bei eksministas Eugenijus Maldeikis. Liberalų demokratų partiją R. Paksas su bendražygiais įkūrė 2002 metais, vėliau ji pakeitė pavadinimą į „Tvarka ir teisingumas“.

Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) Tarybos posėdyje išklause kandidatus, kurie dalyvaus pirminiuose prezidento rinkimuose. Konservatoriai taip pat patvirtino kandidatų į Europos Parlamentą (EP) abėcėlinį sąrašą bei kandidatus į merus savivaldos rinkimuose. Per tarybos posėdį taip pat buvo pristatyta partijos pirminių rinkimų tvarka renkant savo kandidatą į prezidentus, dalyvavo abu pretendentai – Seimo narė Ingrida Šimonytė ir diplomatas Vygaudas Ušackas.

Seimas ėmėsi svarstyti „valstiečių“ vado Ramūno Karbauskio siūlymo savivaldos rinkimuose įteisinti visuomeninių komitetų ir partijų koalicijas. Dabar koalicijas suburti gali tik partijos. Šio pasiūlymo autoriaus teigimu, taip būtų sulyintos komitetų ir partijų galimybės. Politologai tai vadina pavoju žingsniu, galinčiu susilpninti partijas. Ekspertų teigimu, neteisinga partijoms ir komitetams dalyvauti kaip lygiaverčiams partneriams, nes skiriasi jų pareigos, komitetai finansuojami kitaip nei partijos.

Seimas grįžta prie senosios tvarkos. Kadencijos pradžioje taupymą pabrėžę valdantieji patys sugrąžino dvi papildomas Seimo vicepirmininkų pozicijas. Tiesa, vieną šių vietų jiems teks atiduoti opozicijai. Rugsėjo 27 d. Seimo valdantiejiems pavyko atšaukti savo pačių priimtą sprendimą. 2016 m. lapkričio 15 d. panaikinę dvi Seimo vicepirmininko pozicijas ir palikę opozicijai tik vieną postą Seimo valdyboje, jie grįžo prie senosios tvarkos. 81 Seimo nario balso užteko tam, kad Seimo statute vėl būtų įrašyta ne penkių, o septynių Seimo pirmininko pavaduotojų skaičius. Rugsėjo 25 d. „valstiečiams“ taip ir nepavyko surinkti 71 ar daugiau Seimo narių balsų, bet ši kartą į pagalbą atėjo Liberalų sąjūdžio frakcija. Valdantiejiems priėmus Eugenijaus Gentvilo siūlymą, kad opozicijai būtų skiriamos ne viena, o dvi vietos, liberalai beveik vieningai palaikė ir papildomų vicepirmininkų pozicijų sugrąžinimą.

Po dešimties mėnesių pertraukos į Lietuvą perkeltos trys pabėgėlių šeimos – 18 sirų, informavo Migracijos departamentas. Pastarąjį kartą pabėgėliai į Lietuvą perkelti pernai gruodžio 21-ąją. Šiuo metu Lietuva iš Italijos, Graikijos ir Turkijos yra perkėlus 486 asmenis, 142 jų liko Lietuvoje, tarp jų – daugiau nei 30 grąžintų iš kitų ES šalių arba parvykusių savo noru.

Europarlamentaras Antanas Guoga leidžia suprasti galintis tapti Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) kandidatu Vilniaus miesto mero rinkimuose. Anot politiko, jo pavardė skambėjo rugsėjo 24 d. LVŽS Vilniaus skyriui kalbantis apie būsimus kandidatus. Iš Liberalų sąjūdžio pasitraukęs politikas pastaraisiais mėnesiais dažnai rodėsi LVŽS grietinėlės apsuptyje – dalyvavo LVŽS vasaros sąskrydyje, pozavo su premjeru Sauliumi Skverneliu, vyko į susitikimą su Seimo pirmininku Viktoru Pranckiečiu ir vis nepamiršdavo pabrėžti, kaip vertina šios valdžios nuveiktus darbus.

Seimo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnas Ramūnas Karbauskis pristatė Seimui siūlymą paskelbti privalomąjį referendumą dėl Konstitucijos 12 straipsnio pakeitimo, kuris numato ir dvigubos pilietybės galimybę. Siūloma nustatyti, kad privalomasis referendumas būtų vykdomas 2019 m. gegužės 12 d. ir 2019 m. gegužės 26 d.

Dėl galimybės referendumą dėl dvigubos pilietybės organizuoti su dviejų savaitių pertrauka valdantieji žada kreiptis į Konstitucinį Teismą. Tai esą reikalinga, kad dėl referendumo suderinamumo su Konstitucija būtų išsklaidytos visos abejonės. Svarstant klausimą, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Mykolas Majauskas paprašė įstatymo projektą pristatančio Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LŽVS) vado Ramūno Karbauskio paaiškinti, kaip bus užtikrinami referendumo nepertraukiamumo ir asmenų lygiateisiškumo principai bei reikalavimas balsus skaičiuoti iškart. Norint pakeisti Konstitucijos 12 straipsnį, reikia, kad referendumu tam pritartų daugiau nei pusė visų balso teisę turinčių gyventojų. Tai reikštų, kad rinkimų aktyvumui pasiekus 50 proc., visi dalyviai turėtų pasisakyti už Konstitucijos pataisą.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV SENATO KOMITETAS PRITARĖ NAUJO TEISĖJO PASKYRIMUI Į AUKŠČIAUSIĄJĮ TEISMĄ

Teisėjas Brett Kavanaugh.

Reuters

JAV Senato teismų komitetas rugsėjo 28 d. pritarė prezidento Donaldo Trumpo (Donald Trump) pasiūlyto kandidato Bretto Kavanaugh paskyrimui į Aukščiausiąjį Teismą, nors ankstesnę dieną per ilgai trukusį svarstymą jis įnirtingai gynėsi nuo kaltinimų seksualiniu smurtu.

Komiteto narių balsai pa-

siskirstė pagal partinę liniją: už B. Kavanaugh paskyrimą balsavo visi 11 respublikonų, o visi 10 demokratų pareiškė nepritariamą itin prieštarinėjai vertinamam kandidatui.

Dabar 53 metų konservatyvių pažiūrų teisėjo kandidatūrą nagrinės visas Senatas. Šimtą vietų turinčiuose JAV Kongreso aukštuosiuose rū-

muose respublikonai turi 51 vietos daugumą.

Arizonos respublikonas senatorius Jeffas Fleikas (Jeff Flake) paskutinę minutę paprašė viso Senato balsavimą atidėti savaitei, kad Federalinis tyrimų biuras (FTB) galėtų išnagrinėti kaltinimus prieš B. Kavanaugh.

LRT

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ PERDAVĖ SENATORIUI J. MCCAINUI SKIRTĄ LIETUVOS APDOVANOJIMĄ

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė vizito Niujorke metu JAV senatoriaus Johno McCaino (John McCain) našlei Cindi perdavė jos vyrui skirtą Lietuvos valstybinį apdovanojimą.

Už nuopelnus Lietuvai senatorius Vytauto Didžiojo ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi apdovanotas šių metų liepos 6-ąją.

Pasak prezidentės, J. McCainas buvo išskirtinis Lietuvos draugas, visada rėmęs mūsų valstybę. Senatorius itin svariai prisidėjo prie paramos telkimo Lietuvai, jos gynybai ir piliečių saugumui. Jis aktyviai palaikė artimus ryšius tarp Europos ir JAV, pasisakė už transatlantinės bendruomenės vienybę ir bendradarbiavimą. Senatorius visada pabrėžė karinės paramos Europai svarbą, ypač akcentuodavo būtinybę padėti mūsų šalims apsiginti nuo bet kokių

R. Dačkaus/prezidentės kanceliarijos nuotr.

grėsmių, skelbiama prezidentės kanceliarijos pranešime.

Paskutinį kartą Lietuvoje J. McCainas lankėsi 2016 m. pabaigoje. Susitikime su šalies vadove kalbėta apie Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą gynybos srityje, saugumo padėtį Europoje ir mūsų regione.

McCainas mirė šių metų rugpjūtį sulaukęs 81-erių.

Darbo vizito į Niujorką atvykusi prezidentė sakė

kalbą Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos sesijoje. Vėliau vadovavo Lietuvos inicijuotam aukšto lygio renginiui apie moterų ekonominį įgalinimą. Renginyje dalyvavo JT Generalinis Sekretorius, Kroatijos, Estijos ir Maltos prezidentės, Norvegijos ir Bangladešo premjerės, JT vyriausioji žmogaus teisių komisarė, Pasaulio banko vadovs.

LRT

VOKIETIJA IR TURKIJA NESUTARIMŲ NEIŠSPRENDĖ

Turkijos prezidentas Vokietijoje siekia mažinti įtampą tarp dviejų NATO sąjungininkių, bet kanclerė Angela Merkel sakė, kad nesutarimai dėl teisės viršenybės ir spaudos laisvės lieka.

Recepas Tayyipas Erdoganas kadaise Berlyno politiką lygino su naciais, bet rugsėjo 27-29 d. valstybiniu vizitu siekia investicijų, kai ekonomiką žlugdo vis smarkesnis ginčas su Amerika. Jis pažadėjo išpildyti Europos

Sąjungos reikalavimus vizų liberalizavimui.

Tačiau A. Merkel neatlyžo dėl reikalavimo paleisti penkis Vokietijos piliečius, Turkijoje sulaikytus po užpernykščio pučo. Ji atsakė ir be įrodymų teroristais pripažinti į Ameriką pabėgusio dvasininko vadovaujamą organizaciją, kurią R. T. Erdoanas kaltina rengus perversmą.

Prie Turkijos prezidento vizitą temdančių politinių ir

ekonominių klausimų taip pat prisideda ir futbolas.

Turkija ir Vokietija šiuo metu nuožmiai kovojo dėl teisės rengti 2024-ųjų Europos futbolo čempionatą. Nugalėtojas buvo paskelbtas praėjus kelioms valandoms po R. T. Erdogano atvykimo į Vokietiją. Juo tapo Vokietija.

Didžiausia Europoje, trijų milijonų, turkų bendruomenė Vokietijoje dėl R. T. Erdogano skilusi kaip ir pati Turkija, jo priešininkai rengia protestus.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAŽIN, AR JIE NEŽINO, KĄ DARO?

Apie kitąmet vyksiančius Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus jau nereikia kalbėti kaip apie būsimą veiksma – jie jau vyksta gana sparčiu tempu. Gaila tik, kad tas spartus tempas kai kam iš TS-LKD partijos narių ima ir pakerta šaltą protą taip, kad paskui per TV žiūrėdamas žinias apie tai, kaip Ž. Pavilionis įžeidė (?) V. Ušacką, imi tyliai keiktis – kokio velnio jie ten tarp savęs riejas, negi nesupranta, kad būsimiems rinkėjams ištransliuojama žinia apie neva baisingus nesutarimus partijoje? Gi konkurentai tikrai nepraleis progos ištrimituoti tokios „naujienos“! Būtų gerai, kad tokios aistros nusloptų pačioje pradžioje, dar tik aiškinant būsimiems rinkimų veikėjams, iš kurių vienam bus lemta įsirašyti į Lietuvos valstybės istorijos knygą.

Bet šįkart – apie tikrą istorinį įvykį, kuris Lietuvos valstybės gyvenime jau antras: tai Šventojo Tėvo vizitas. Rugsėjo 22-23 Lietuvoje lankėsi popiežius Pranciškus. Priminsime, kad prieš 25 metus pirmą kartą šalies istorijoje lankėsi popiežius – tai buvo Jonas Paulius II. Tuomet šis didis Žmogus mums buvo kaip žinia, reiškianti Lietuvos grįžimą į Vakarų kultūros orbitą. Šiandien kito popiežiaus – Pranciškaus – vizitas mus ragina neprarasti vilties, kad pasaulietėjantis Vakarų pasaulis neįveiks krikščioniškųjų vertybių. O be jų žmogaus gyvenimas tampa beverčiu ir beprasmiu.

Kaip gi ši popiežiaus Pranciškaus vizitą pasitiko tie, kas nelaiko savęs tikinčiuoju, tiksliau – krikščioniu? Nekalbėsiu apie tuos, kuriems paprasčiausiai nerūpi nei popiežius, nei dangus, bet jie supranta, kokią istorinę reikšmę turėjo ir vis dar turi krikščionybė Vakarų kultūros raidai. Šiems žmonėms asmeniniame gyvenime tiesiog neaktualu religijos klausimai, bet jie gerbia kitų pasirinkimą. Taigi, pasižiūrėkime, kaip popiežiaus Pranciškaus vizitą vertino mūsų tautiečiai, save laikantys „pagonimis“ ar kuo tik norite, bet tik ne katalikais. Ir ką gi – tokio entuziazmo, su koku šiuolaikiniai komjaunuliai-ateistai Šventojo Tėvo atvykimo proga puolė keikti tikinčiuosius ir Bažnyčią, net sovietmečiu neteko girdėti! Žinoma, tais laikais tokia nuostata prieš katalikybę buvo svarbi „proletariato valstybės“ politinė linija, mat sovietai suprato, kad Katalikų Bažnyčia yra ne tik kliūtis jų diegiamai nužmoginimo ideologijai, bet yra ir nenuneigiama Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijos, 19 a. sukilimų, Lietuvos valstybės atkūrimo 1918 m., pokario rezistencijos 1944-1953 m., galų gale, tai – Vakarų civilizacijos liudytoja. Šiandien besiklausant įžeidinėjimų tikinčiųjų atžvilgiu, taip pat propaguojamų neopagoniškų „tiesų“, kyla klausimas: kas gi tie žmonės, visai kaip sovietų laikais koneveikiantys krikščionis ir jų popiežių? Arba kuo reikia laikyti žmones, aiškinančius, kad karalius Mindaugas buvo išdavikas, pardavęs savo tikėjimą, todėl Valstybės dieną (liepos 6 d.) švenčia tik Lietuvos išdavikai. Dar kitas porina, kad Bažnyčia niekuo neprisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1918 m. Jam net pasiūlymas pasižiūrėti į Vasario 16-osios akto signatarų nuotrauką ir susikaituoti, kiek joje žmonių, vilkinčių dvasininko sutaną, neatrodo dėmesio vertas argumentas! Sakysite, gal tai aiškiai Kremliaus naudai dirbantys veikėjai, padedantys perrašyti Lietuvos istoriją putinizmui naudinga linkme? Niekio panašaus! Būtent didžiausias paradoksas ir yra tas, kad šie žmonės save

ANTIVALSTYBINIAI UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO AKIBROKŠTAI

„Išvažiavo vilnų, parvažiavo nukirptas“ - tokiu pavadinimu 2013 m. vasario 2 d. Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos tinklalapyje buvo paskelbtas mano rašinėlis apie dabartinio Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus vizito metu pas kaimynus lenkus iškrėstą akibrokštą.

Akivaizdu, kad LSDP koalicinės sutarties partnerė LRA neatsisakė teritorinės autonomijos ir visomis išgalėmis siekia ją įteisinti, pažeisdama LR Konstituciją. Yra rimtų požymių (Lietuvos piliečių lojalumo Lenkijai išraiška – „lenko korta“), kad ir Lenkijos valstybės siekiai yra panašūs ar dar didesni.

Po Seimo rinkimų naujoji vyriausybė pasišovė minimų valstybių kaimynių santykius reguliuoti konsolidavimo link. Tik kokia kryptimi, kieno sąskaita?

Pirmuoju Lietuvos vyriausybiniu žingsniu paminėtam tikslui tapo Užsienio reikalų ministro (URM) Lino Linkevičiaus vizitas į Lenkiją

2013 m. sausio 7 d. Gero tikslo būta, tačiau... Gal komjaunuoliška ministro kilmė ir mentalitetas iškrėtė diplomatinį pokštą.

Tikras diplomatas galėjo priminti Lenkijai, kad Lietuva jai davė karalių Jogailą ir jogailaičius, maršalą Juzefą Pilsudskį, pirmąjį atkurtos Lenkijos prezidentą Gabrielių Narutavičių, kad, 1939 metais hitlerinei Vokietijai užpuolus Lenkiją, Lietuva internavo Lenkijos karius ir karininkus, jais rūpinosi, daugelį išgelbėjo nuo žūties.

Tikras diplomatas galėjo priminti Lenkijai apie lenkiškų mokyklų skaičių, lenkų tautinei bendrijai, kokio neturi nei viena už Lenkijos ribų esanti valstybė.

Tikras diplomatas turėjo Lenkijos pusei priminti praityje jos darytas skriaudas Lietuvai, liautis provokuoti lenkų tautinės mažumos Lietuvoje įstatymų pažeidinėjimus, baigti spaudimą Lietuvai. Tačiau ...

Parodęs pariteto akivaizdų pažeidimą Lietuvos nenaudai,

laiko dideliais Lietuvos patriotais! Ypač tai pasakyti galima apie vadinamuosius „pagonis“ arba, kaip jie save tituluoja – „baltų tikėjimo išpažinėjus“. Jie mielai vaikšto Laisvės kovų takais, bet niekina katalikų kunigus – įdomu, ar jie suvokia, kad taip apspjauna, pavyzdžiui, Lietuvos partizanų Tauro apygardos partizanų kapeliono Justino Lelešiaus-Grafo, žuvusio 1947 m. rugsėjo 24 d., atminimą? O ką šitie pseudopatriotai mano apie 19 a. sukilimuose dalyvavusius kunigus, tautos atgimimo šauklius Valančių, Maironį, Vaižgantą, sovietmečio okupacijai nenusilenkusius A. Svarinską, J. Zdebskį? Štai ką rašo vienas „neopagonių“ apologetas socialiniame tinkle „Facebook“ (kalba netaisyta, *aut. past.*): „Popiežius Lietuvoje, sambrūzdis kuris darsyk įtikina, kad žmogaus kvailumui, naivumui, godumui ir užmaršumui ribų nėra. Atvyksta galva konfesijos, kuri savo pobūdžiu bene unikaliausia pasaulyje – nėra organizacijos, kurios rankos būtų labiau kruvinos, ideologija labiau veidmainiška, o turtai ir valdžia didesni. Tūkstančius metų Božnica prekiaavo įtaka, persekiojo kitaminčius ir kitatikius, išžudė šimtus tūkstančių žmonių, ištisas gentis ir tautas – tame tarpe ir prūsų tautą – skleidė išnaudojimą ir vergovę, užvaldė pasakiškus turtus ir žemes, tarnavo totalitariniams režimams tiek kairėje, tiek dešinėje. Ir šiandien tebedangsto seksualinius nusikaltėlius prieš vaikus. Ir šiais laikais rimtu veidu remiasi marazmų kupina doktrina, kurioje trykšta kerštas, kurstomi karai, pateisinama vergovė, rasizmas, moters žeminimas ir t.t. Ir iki šiol mūsų demokratinės, europietiškos ir laisvos valstybės įstatymus ir gyvenseną redaguoja sielovados sutartys su Vatikanu. Todėl valdovai, bučiuojantys Popiežiaus ranką, lenkiasi ne Dievui, bet galiai ir įtakai. Dievas yra, bet tikrai ne Biblijoje. Ir tuo labiau ne Vatikane. Kuo džiaugtis? Išžudytais protėviais? Tegul nevaldo kerštas, bet jeigu skelbiama, kad tiesa išlaisvins, tai pilnumoj. Niekas neužmiršta!“

Taip, gerbiemieji, tai, ką ką tik perskaitėte, yra šiandien save vadinančių „baltų tikėjimo išpažinėjais“ vos ne oficialus manifestas! Jame aiškiai įvardinta, kad tikintis žmogus yra „kvailas, naivus, godus ir užmaršus“, na, o visko viršūnė yra pats tikriausias grasinimas – paskaitykite atidžiai dar kartą paskutinius sakinius. Ir atsiminkite juos, kai pagonybės puoselėtojas Seimo kultūros komiteto pirmininkas R. Karbauskis kalbės apie tai, kokie „blogi konservatoriai“, todėl reikia balsuoti už „valstiečių-žaliųjų“ kandidatus tiek savivaldos, tiek Prezidento, tiek ir Seimo rinkimuose. Neduok, Dieve, tokiems žmonėms absoliučią valdžią!

Kęstutis Šilkūnas

užuot sulaukęs Lenkijos palankumo, o gal ir atsiprašymo, pats atsiprašė už kaltę, kurios Lietuva Lenkijos atžvilgiu nepadarė. Išvažiavo vilnų, parvažiavo nukirptas.

Pasirodo, gal komjaunuoliškos praeitis neišdildomas pėdsakas, gal nesugebėjimas neklaidžiai persiorientuoti, ministrą paskatino iškrėsti naują akibrokštą, vėl žalingą savo valstybei.

Dabar Linkevičius ragina institucijas nukabinti karininko Jono Noreikos – Generolo Vėtros atminimo lentą Vilniaus centre, įvertinus jo kolaboravimą su nacių okupantais. Ministro teigimu, sąžiningas istorijos įvertinimas padėtų užkirsti kelią priešiškai propagandai, kuri melagingai juodina Lietuvos laisvės kovotojų atminimą. Kad prisideda prie melagingai juodinamo Lietuvos laisvės kovotojų atminimo, ministras tarsi nesuvokia.

Atkreipiame dėmesį, jog J. Noreika-Generolas Vėtra buvo tarpukario Lietuvos karininkas, nukentėjęs nuo abiejų okupacinių režimų - tiek rudojo, tiek raudonojo. Vienu atveju jis, sabotavęs nacių SS legiono kūrimą, buvo išsiųstas į Štuthofio koncentracijos lagerį (mirties stovyklą), o Lietuvą antrą kartą okupavus sovietams, J. Noreika už anti-sovietinę veiklą buvo suimtas ir 1946 m. sušaudytas.

Taip pat atkreipiame visuomenės dėmesį, jog šiuo puolimu prieš Lietuvos didvyrį norima sukompromituoti visą Lietuvių prieš sovietus vykdytą partizaninį karą, žymiausių jo vadus ir netgi pripažintąjį ketvirtąjį Lietuvos prezidentą Joną Žemaitį - Vytautą, nes šmeižikiškose publikacijose, puolančiose J. Noreiką - Generolą Vėtrą, minimi ir kiti žymiausi partizanų vadai, neva nacių okupacijos metu organizavę ar vykdę žydų tautybės Lietuvos piliečių žudynes. Atkreipiame dėmesį, kad šmeižto kompanija tokiu būdu vykdoma ir prieš valstybines Lietuvos Respublikos institucijas, konkrečiai prieš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centrą, abejojant šio centro mokslininkų ir darbuotojų kompetencija.

Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad ši melaginga, grubi ir dezinformatyvi informacinė kampanija itin skaldo visuomenę, menkina valstybės idėją, taip pat bando palaužti valią priešintis, iškraipo istoriją, kelia įtampą tarptautiniuose santykiuose, diskredituoja mūsų valstybę ES ir NATO (Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

**ANTIVALSTYBINIAI
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTRO
AKIBROKŠTAI**

sajungininkų akyse, taip pat nukreipia dėmesį nuo tikrųjų užsienio informacinių agresorių. Tokiu būdu Lietuvos valstybinės institucijos, užuot dirbusios darbus, kuriančius Lietuvą ir stiprinančius jos gynybines galias, turi nukreipti savo dėmesį prieš diktuojama linkme.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, atsakydamas į Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungos raštą pranešė, kad J.Noreika 1991-05-27 reabilituotas ir nėra jokio teisinio pagrindo pradėti kokias nors įstatymines procedūras, leidžiančias abejoti Jono Noreikos reabilitavimu.

Lietuvos žinios” 2015-07-30 paskelbė rašinį „Jono Noreikos malda ir auka”, kuriame Štuthofio kalnys kunigas Stasys Yla liudija J. Noreikos meilę Dievui ir Tėvynei. Noreikos parašyta ir S. Ylos išsaugotą maldą čia verta cituoti ne tik kaip nuostatų religinį kūrinių, bet ir kaip liudijimą apie gilaus tikėjimo asmenybę:

Kur tik akis užmato, kur benuklysta mintis, visuomet matau, visur pažįstu aš Tave. Ar diena išaušta, atskleisdama kalnus ir lygumas, ar žydinčių bangų kvapas nubanguoja per pievas, ar paukštis miško glūdumoje suklyksta, – visur matau ir girdžiu Tave.

Kalėjimo rūsy nykstančio žmogaus kaulėtos rankos tiesias į Tave. Kruvinoj kovoje, granatų išraustoj duobėj, uždusio kario paskutinis atodūsis šaukia Tave. Mylimoji, prie lango rymanti, krūpteli ir šaukia Tavo vardą, išgirdusi žinių baisią. Palydi žemę ir dangus, palydi šauksmą tą.

Nuo marių iki marių, nuo vieno žvaigždyno krašto iki kito girdisi Tavo vardas, o Dieve. Mano širdis dreba, kaip audroje siūbuojamas medžio lapas. Nežinau, nei kur pradžia, nei kur pabaiga. Norėtusi, o kaip baisiai norėtusi aprėpti visą žemę. Visą žemę sutalpinti į savo širdį. Kad Tavo vardas vis aidėtų ir aidėtų. Kad galėčiau išlėsti, kad galėčiau nurimti.

Toks didelis troškimas, toks galingas ir nepasotinamas jausmas širdy. O galia mana tokia menkutė, kaip skruzdėlės ant pravažiuojamo kelio. Kiekviena praeinanti pėda gali sutrinti, sumindžioti.

Kas būčiau, jei Tavo Vardas neskambėtų. Kas liktų iš manęs, jei nežinočiau, kad turiu Tėvą, savo rankoje laikantį mane. Jei savo gyslose nejausčiau tos ugnies, kuri buvo

POPIEŽIUS SUPRANTA PAVOJŲ BALTIJOS ŠALIMS IR ŽADA PARAMĄ

Popiežius Pranciškus prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms.

E. Genio/LRT nuotr.

Popiežius Pranciškus suprantantis Baltijos šalims nuolat gresiantį pavojų, nepaisant to, kad Lietuvai, Latvijai ir Estijai jau pavyko politiškai įsitvirtinti Vakaruose.

Katalikų bažnyčios vadovas po keturių dienų vizito Baltijos šalyse teigė, kad siekiamos būti tvirtos šios tautos turi atsigręžti į savo šaknis,

visos gyvybės, viso judėjimo, viso gyvenimo ir viso pasaulio pradžia. Mano Dieve, štai esu toks, kokį mane pašaukė. Matai, ar vertas aš prašyti leisti ir man vykdyti Tavo valią žemėje. Šaukti Tavo vardą, kartoti Tavo žodį. Be Tavęs viskas beprasmishka. Pragaras be Tavęs. Ir dreba širdis, Tavo vardą šaukdama. Leisk būti arti, leisk išvargusiam sušilti Tavo meilės ugnį, o Dieve. (Jonas Noreika).

J. Noreikos veiklą ir JO ASMENYBĘ, pasirėmęs archyviniais dokumentais ir savo prisiminimais, aprašė velionio bendrabylis Viktoras Ašmenskas knygoje „Generolas Vėtra” (LLRTC, Vilnius, 1997). Knyga liudija, kad Jonas Noreika-Generolas Vėtra tikrai pelnė Laisvės kovotojo vainiką ir Amžiną atminimą. Jį niekinančios publikacijos – tvaikas nuo išlikusių sovietinių pelėsių. Lenino komunistinio jaunimo auklėtiniais, reikalaujantiems naikinti J. Noreikos atminimo lentą, nesuvokiama, jog J. Noreikos gilus tikėjimas ir yra geriausias liudytojas, kad jis negalėjo būti nacių kolaborantas, žydų genocido dalyvis.

Lietuva gali tik didžiulis Generolo Vėtros pasiaukojimu Lietuvai. Jis nekūrė žmonių naikinimo programos, Jis telkė jėgas Lietuvos Nepriklausomybei atkurti ir už tai sovietiniai okupantai Jį sušaudė.

Algimantas Zolubas

įvertinti nacių ir sovietų invazijų tragišką istoriją ir siekti dialogo pasitelkiant kultūrą.

Šventasis Tėvas pripažino, kad apsilankymai Vilniaus vietose, kur buvo getas ir KGB kalėjimas, jį sugniuždė ir privertė daug galvoti apie žmonių žiaurumą.

Tai pontifikas žurnalistams sakė rugsėjo 25 d. vakarą grįždamas į Romą, kai buvo paprašytas paaiškinti šeštadienį Vilniuje išsakytą kvietimą Lietuvai tapti tiltu tarp Rytų ir Vakarų.

„Akivaizdu, kad jūs politinė prasme esate Vakarų dalis. Priklausote Europos Sąjungai. Jūs tiek daug pastangų įdėjote prieš įstodami į ES. Po nepriklausomybės paskelbimo jūs iš karto stropiai atlikote visas užduotis ir tai nebuvo lengva. Jums pavyko įstoti į ES ir tai yra buvimas Vakarų dalimi. Taip pat esate NATO dalis”, – žurnalistams lėktuve sakė popiežius.

„Tačiau žvelgiant į Rytus – tai irgi jūsų istoriją, tačiau dalis tos tragiškos istorijos atėjo iš Vakarų – iš vokiečių, iš lenkų, bet ypač nacizmo. Iš Rytų – iš Rusijos imperijos”, – kalbėjo Šventasis Tėvas.

„Turėti tai omenyje reiškia žinoti, kad būtinas tvirtumas – tvirtumas ne vien priklausymo Vakarams, bet ir savo tapaty-

bės”, – sakė jis.

„Aš puikiai suvokiu, kad trys Baltijos šalys visada yra pavojuje. Visada. Invazijos baimė, visa istorija jums tai primena ir jūs teisingai sakote, kad nėra lengva būti tiltu, tačiau šitos rungtynės žaidžiamos kasdien, pasitelkiant kultūrą, dialogą, tačiau tai nėra lengva. Mūsų visų pareiga yra jums padėti. Net ne padėti, o būti šalia jūsų, būti arti savo širdimi”, – kalbėjo popiežius.

Bažnyčios vadovas teigė Argentinoje pažinojęs nemažai lietuvių imigrantų, ir ragino sekti jų pavyzdžiu, siekiant išsaugoti savo šaknis.

„Aš savo tėvynėje nieko nežinojau apie Latviją, tačiau pažinojau nemažai lietuvių emigrantų. Argentinoje jų yra tikrai daug. Jie atsineša ten savo kultūrą ir istoriją, kuria didžiuojasi... Paskui jie stengiasi įsiliesti į naują šalį, bet daro tai išsaugodami savo tapatybę. O, jūsų šventės! Tradiciniai drabužiai, tradicinės dainos. Jie, kai gali, visada grįžta aplankyti tėvynę. Manau, kad kova siekiant išsaugoti tapatybę yra labai arši. Jūs turite tvirtą tapatybę. Tapatybę, kuri susikūrė iš kančių, iš gynybinės laikysenos, iš darbo, iš kultūros”, – sakė popiežius.

„Ką galima daryti norint

apsaugoti tapatybę? Atsigręžti į šaknis, tai svarbu. Tai senas dalykas, bet jį reikia perduoti. Tapatybė yra priklausymo tautai dalis, o priklausymą tautai dera perteikti, šaknis reikia perteikti jaunai kartai per dialogą, ypač tarp senų ir jaunų. Ir reikia tai daryti, nes jūsų tapatybė yra tikras lobis. Kiekviena tapatybė yra lobis, jeigu suvokiama kaip priklausymas tautai”, – teigė jis.

Pontifikas sakė, kad Baltijos šalyse išgirdo jų vadovų atvirą, bet kartu atsargų ir gerai apgalvotą požiūrį į imigrantus.

„Žinia apie atvirumą migrantams yra pakankamai pasistūmėjusi jūsų tautoje. Nėra stiprių populistinių židinių, tiek Estijoje, tiek Latvijoje. Tai atviros tautos, norinčios integruoti imigrantus, bet ne masiškai, nes taip jų integruoti neįmanoma. Tai galima padaryti su išmintingu valdymu”, – sakė popiežius.

„Kalbėjome apie tai su valstybių vadovais: du iš trijų jie lietė šiuos klausimus. Prezidentų kalbose žodžiai „priėmimas”, „atvirumas” buvo dažni. Tai rodo universalumo troškimą tokiu laipsniu, kiek tai įmanoma, turint omenyje darbą, erdvę, kad jie integruotųsi ir kad nekeltų pavojaus jūsų tapatybei. Tai trys dalykai, kuriuos supratau ir jie mane palietė: atvirumas, atsargumas ir geras apgalvojimas”, – teigė jis.

Popiežius Pranciškus Lietuvoje lankėsi praeitą savaitgalį, vėliau dar nuvyko į Latviją ir Estiją. Vizito Lietuvoje metu pagerbęs Holokausto ir sovietų teroro aukas popiežius kvietė lietuvius įvertinus savo skaudžią istoriją skleisti pasauliui tolerancijos žinią.

„Nuvykau į Vilniaus getą, kur buvo nužudyti tūkstančiai žydų. Paskui tą pačią popietę aplankiau pasmerktųjų, nužudytųjų, ištremtųjų memorialą. Tą dieną, sakau jums tiesą, mane tai sugniuždė, privertė galvoti apie žiaurumą”, – sakė popiežius.

LRT**LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PRITARĖ DRAUDIMUI PROPAGUOTI
KOMUNIZMĄ VIEŠUOSIUOSE OBJEKTUOSE**

Lietuvos Vyriausybė, atsižvelgdama į Kultūros ministerijos siūlymą, pritarė Draudimo propaguoti komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką viešuosiuose objektuose įstatymo projekto tikslui – užkirsti kelią komunizmo arba kitos totalitarinės ideologijos ar santvarkos propagavimui.

Kartu Seimui siūloma atkreipti dėmesį į tai, kad didelė

dalį įstatymo projektu siūlomų reglamentuoti klausimų jau apibrėžti teisės aktuose, kai kurias siūlomas nuostatas būtų sunku įgyvendinti praktikoje.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas jau šiuo metu nustato administracinę atsakomybę už komunistinių simbolių platinimą ar demonstravimą. Užsienio valstybėms reikšmingo nekilojamojo kultūros paveldo,

esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisyklės (kultūros ministro įsakymu patvirtintos 2016 m. gegužės 2 d.) numato, kaip turi būti įrengiamos informacinės lentelės prie atitinkamų kultūros paveldo objektų. O tokie klausimai, kaip gatvių pavadinimų sudarymas, viešųjų erdvių tvarkymas, yra teisiškai reguliuojami savivaldybių, nes tai yra jų savarankiškoji funkcija.

ELTA

TUSKULĖNŲ RIMTIES PARKO MEMORIALINIAME KOMPLEKSE PAGERBTAS TUSKULĖNŲ AUKŲ ATMINIMAS

A. Pliadžio/KAM nuotr.

Rugsėjo 28 d. Lietuvos krašto apsaugos viceministras Vytautas Umbrasas Tuskulėnų rimties parko memorialiniame

komplekse pagerbė Tuskulėnų aukų atminimą. Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai iškilmingai įne-

šė vainiką, buvo padėtos gėlės, uždegtos žvakės.

Ši diena skirta atminti ir pagerbti 1944–1947 m. NKGB–

MGB vidaus kalėjimo rūsiuose kalintiems, kankintiems ir vėliau nužudytiems 767 asmenims, kurių palaikai buvo slapta užkasti Tuskulėnų dvaro teritorijoje. Tik 7 žmonių palaikai buvo atiduoti artimiesiems ir Telšių vyskupijai, o kitų 717 sovietinio genocido aukų palaikai 2004 m. lapkričio 2 d. buvo perkelti į koplyčią-kolumbariumą.

Visą dieną, nuo 10 val. iki 18 val., lankytojams atverta koplyčia-kolumbariumas, nemokamai galima buvo susipažinti su paroda „Tuskulėnų dvaro paslaptys”.

Konferencijų salėje buvo rodomas Vytauto Damaševičiaus ir Juozo Matonio dokumentinis filmas „Tuskulėnų paslaptis”, kuriame atskleidžiama tragiška XX a. vid. Tuskulėnų istorija ir egzekucijų aukų likimai.

Kaip masinė kapavietė Tuskulėnų dvaro teritorija buvo

naudojama iki 1947 m. pavasario, tuomet SSRS Aukščiausioji Taryba pasirašė įsaką mirties nuosprendį pakeisti 25 metų laisvės atėmimo bausme. Tačiau nuo 1950 m. mirties bausmė vėl buvo pradėta vykdyti.

Šios kapavietės Tuskulėnų dvaro teritorijoje buvo aptiktos ir ištirtos tik atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę 1994–1996 m. ir 2003 m. Ekspertams pavyko nustatyti, kad tarp 767 nužudytųjų buvo 15 skirtingų tautybių žmonių. Taip pat tarp nužudytųjų buvo 206 ginkluotojo ir neginkluotojo antisovietinio pasipriešinimo dalyviai, 43 – 1941-ųjų Birželio sukilimo dalyviai. Tarp identifikuotų palaikų yra vyskupo Vincento Borisevičiaus, kunigo Prano Gustaičio, ginkluotojo pasipriešinimo vadų Jono Semaškos ir Leono Taunio palaikai.

LR KAM

BALTŲ VIENYBĖS DIENOS ŠVENTĖ JELGAVOJE

Baltų dienos šventės dalyviai.

LR URM

Rugsėjo 22 dieną Jelgavoje paminėta Baltų vienybės diena. Iškilmingame šventės atidaryme koncertavo jungtinis Lietuvos ir Latvijos diplomatų choras ir Palangos pučiamųjų orkestras.

Vasario 16-osios nepriklausomybės akto signatarai Kazimieras Bizauskas, Vladas Mironas, Jonas Smilgevičius ir Antanas Smetona buvo įamžinti atminimo lentoje ant G. Eliaso Jelgavos istorijos ir meno muziejaus (buv. Mintaujos berniukų gimnazija, kurioje jie mokėsi, fasado). Kita atminimo lenta, skirta prelatui Kazimierui Jasėnui, savo, kaip dvasininko gyvenimą paskyrusio Latvijai, o kultūrininko – Lietuvai, buvo atidengta ant jo pastatytos Jelgavos Romos katalikų Nekaltosios Mergelės Marijos katedros.

Baltų vienybės dienos proga Jelgavoje posėdžiavo Lietuvos ir Latvijos tarpparlamentinių ryšių grupių nariai, kurie aptarė kaip toliau

stiprinti dvišalį bendradarbiavimą ir parlamentų ryšius. Konferencijoje „Lietuvos ir Latvijos kultūros istorijos panašumai ir skirtumai” aptarti baltų kalbų ypatumai, etnografinės tradicijos ir apžvelgti keliai į valstybingumą.

Lietuvos ir Latvijos vėliavomis išpuoštame mieste visą dieną šurmuliavo amatininkų mugė, vyko vaikų kūrybinės dirbtuvės, filmų peržiūros ir abiejų valstybių ansamblių ir muzikantų pasirodymai. Šventės lankytojai galėjo paragauti nacionalinių lietuvių ir latvių patiekalų, apsilankyti Lietuvos ir Latvijos menininkų parodose.

Baltų vienybės dienos minėjimą vainikavo bigbendo koncertas, kuriame skambėjo lietuviškai ir latviškai atliekamos populiarios dainos. Ypatingo dėmesio sulaukė Jėkabo Jančevskio oratorija „Iš leičių žemės”, apie Lietuvos karalių Mindaugą ir jo žmoną Mortą iš Latgalos Madalėnų, kurią

atliko Jelgavos kamerinis orkestras ir Kamerinis choras „Ventspils”.

Šių metų Baltų vienybės dienos bendras minėjimas vyko septintą kartą. Praėjusiais metais Baltų vienybės dienos šventė vyko Palangoje, anksčiau metais – Liepojoje, Rokiškyje, Rucavoje, Šiauliuose ir Bauskėje. Kitais metais Baltų vienybės diena bus švenčiama Lietuvoje, Biržuose.

Baltų vienybės diena – tradicinė šventė, kurios tikslas yra populiarinti glaudžius latvių ir lietuvių tautų bei valstybių ryšius, pristatyti ir puoselėti Baltijos valstybių kultūrą ir papročius. Baltų vienybės dieną švenčiama kasmet, pažymint 1236 metais įvykusį Saulės mūšį, per kurį sutriuškintas Kalavijuočių ordinas ir nutrauktas baltų žemių užkariavimas. Lietuvos ir Latvijos Parlamentai Saulės mūšio dieną paskelbė Baltų vienybės diena 2000 metais.

LR URM

SPALIO 5 IR 6 DIENOMIS VILNIUJE VYKS ADOLFO RAMANAUSKO- VANAGO VALSTYBINIŲ LAIDOTUVIŲ CEREMONIJA

Spalio 5-6 d. Vilniuje vyks Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) ginkluotojų pajėgų vado, LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, LLKS Tarybos prezidiumo pirmininko pirmojo pavaduotojo, nuo 1953 m. – aukščiausiojo LLKS ir dėl nepriklausomybės kovojančios Lietuvos pareigūno, brigados generolo Adolfo Ramanausko-Vanago valstybinių laidotuvių ceremonija.

Visuomenė kviečiama atsisveikinti su velionio palaikais spalio 5 d. nuo 10 iki 12 val. Vilniaus universiteto Šventų Jonų bažnyčioje. Šventosios Mišios Vilniaus universiteto Šventų Jonų bažnyčioje bus aukojamos 18 val.

Spalio 6 d. visuomenė galės atsisveikinti su palaikais nuo 10 iki 12 val. Vidudienį karstas bus išnešamas ir gedulinga procesija vyks į Arkikatedrą baziliką. Čia 13 val. Šv. Mišias aukos J.E. arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas. Po jų, 14 val. laidotuvių procesija vyks į Antakalnio kapines.

LR Seimas 2018 metus yra paskelbęs Adolfo Ramanausko-Vanago metais, o Vyriausybė patvirtino 100-ųjų gimimo metinių minėjimo planą. Parengta plati kultūrinė, edukacinė, mokslinė programa, kuri padės plačiau atskleisti šią iškilią asmenybę, parodys kovos kelią

Archyvinė nuotr.

už Lietuvos laisvę.

Adolfas Ramanauskas-Vanagas buvo mokytojas, sovietams okupavus Lietuvą, įsijungė į partizaninę kovą už Lietuvos nepriklausomybę, tapo vienu iškiliausių partizanų vadų, jam buvo suteiktas brigados generolo laipsnis.

A. Ramanauskas-Vanagas kartu su kitais septyniais partizanų vadais 1949 vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaraciją. Seimas įstatymu pripažino deklaraciją Lietuvos valstybės tęstinumui itin reikšmingu teisės aktu. Šiuo dokumentu Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis paskelbė, kad prisiima atsakomybę vadovauti nepriklausomos bei demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimui.

A. Ramanauskas-Vanagas 1956 m. buvo suimtas, kankintas, o 1957 m. lapkričio 29 d. Vilniuje sušaudytas.

A. Ramanausko-Vanago palaikai šiais metais buvo rasti Našlaičių kapinėse Antakalnyje.

Parengta pagal LRV informaciją

STUDIJUOJANČIAM JAUNIMUI – VYDŪNO JAUNIMO FONDO VARDINĖS STIPENDIJOS

Emily DeMuth – VJF Nijolės Banienės vardinės stipendijos laimėtoja. Iš kairės: VJF tarybos pirmininkas Raimondas Viskanta, Emily DeMuth, stipendijos steigėjas Rimas Banys ir VJF valdybos pirmininkas Gintaras Palčas.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Saulėtą rugsėjo 14 d. popietę gausus žmonių būrys rinkosi į kasmetinę Vydūno jaunimo fondo (VJF) stipendijų įteikimo šventę, kuri vyko Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre

Lemont, IL. Šie metai vyndūniečiams išskirtini – kartu su viso pasaulio lietuviais jie švenčia atkurtos Lietuvos šimtmetį, lietuviškos skautijos šimtmetį ir Vydūno 150-ąsias gimimo metines. Savo 65-metį neseniai atšventęs Vydūno jaunimo fondas yra išmokėjęs stipendijas studentams, studijavusiems net dvylikoje pasaulio šalių. Šiems mokslo metams prasidėjus, fondas dosniai parėmė Amerikoje gyvenantį skautaujantį jaunimą.

Popietę pradėjo Vida Brazaitytė. Pristačiusi į renginį atvykusius svečius, popietės vedėja į sceną pakvietė VJF valdybos pirmininką fil. Gintarą Plačą. Jis padėkojo stipendijų steigėjams už dosnumą, o gaunantiems stipendijas palinkėjo būti ne tik gerais studentais, bet ir stengtis gyventi pagal Vydūno nuostatus.

James Liautaud stipendija

Prieš porą metų geradarė Gražina Liautaud įsteigė tris 10,000 dol. stipendijas savo vyro a. a. James (Big Jim) Liautaud atminimui. Šios stipendijos skiriamos lietuvių kilmės studentams, studijuojantiems *Illinois University at Chicago* arba kituose pripažintuose verslo universitetuose.

Šiemet stipendijos buvo paskirtos: Rimui Grybauskui, studijuojančiam *DePaul University*, Vitui Polikačiui, studijuojančiam *University of*

Illinois at Urbana-Champaign, ir Miglei Rupšaitėi, *Loyola University Chicago* studentei.

Visi trys stipendininkai yra ne tik geri studentai, bet ir nuo pat vaikystės aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Rimas yra ateitininkas, baigęs Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte. Jis žaidžia tinklinį universitete, buvo krepšinio komandos „Lituanica“ žaidėjas. Ne kartą R. Grybauskas yra dirbęs vadovu Dainavos ir Neringos stovyklose.

Vitas taip pat ateitininkas, ateitininkų stovyklos vadovas, „Vaiko vartai į mokslą“ savanoris. Jis dainuoja „Dainavos“ chore, šoka „Grandyje“. Baigęs studijas jis norėtų daugiausia dėmesio skirti sveikatos priežiūrai ir draudimui.

Miglė baigusi Čikagos lituanistinę mokyklą su ja neatsisveikino. Jau eilę metų kas šeštadienį ji atvažiuoja talkinti savo buvusiems mokytojams, padeda šios lituanistinės mokyklos mokiniams.

Stipendijas studentams įteikė Liautaud šeimos atstovas, James ir Gražinos Liautaud sūnus Greg Liautaud ir VJF tarybos pirmininkas prof. Romas Viskanta.

Sužadino stipendijas gavusių studentų padėkos ir pasižadėjimas ne tik siekti profesinių aukštumų, bet ir pasižadėjimas toliau tęsti lietuvišką veiklą. „Norėčiau tapti vadovu Lietuvos organizacijoje, būti lietuvių kultūros, paveldo ir laisvės gynėju. Man lietuvių kultūra visada buvo svarbi. Norėčiau tęsti Lietuvos vardo garsinimą taip, kaip tai daro mano tėvai ir seneliai.“

Fil. Gražinos Musteikytės vardinė stipendija

Šią stipendiją Vydūno jaunimo fondas įsteigė vykdydamas fil. Gražinos Musteikienės testamentą. Gražina Musteikienė, norėdama įprasminti anksti mirusios dukros Gražinos atminimą, kreipėsi į Vydūno jaunimo fondą su prašymu įsteigti stipendiją lietuvių kilmės studijuojantiems bei skautaujantiems jaunuoliams.

Šių metų fil. Gražinos Musteikytės 10,000 dol. vardinė stipendija buvo įteikta vyr. sk. t. n. Gabrielei Gedo, *Williams* kolegijoje MA studijuojančiai ispanų kalbą, literatūrą ir kultūrą.

Gabrielė dar 2005 metais įstojo į Lietuvių skautų sąjungą *Waschington, DC*. Skaitantys lietuvišką spaudą ją pažįsta kaip korespondentę, aprašančią skautų veiklą. Gabrielė aktyviai dalyvauja skautų gyvenime, koordinuoja iškylas, dirba virtuvėje Kaziuko mugės metu.

Negalėdama dalyvauti stipendijos įteikime, Gabrielė atsiuntė padėkos laišką, kuriame rašo: „Ačiū už Jūsų paramą ir pasitikėjimą manimi! Esu labai dėkinga už šią dosnią stipendiją. Šiuos mokslo metus praleisiu užsienyje. Už kelių savaičių jau keliausiu į Ispaniją, į Granadą, kur gyvensiu vietinėje šeimoje, studijuosiu universitete netoli Alhambra pilies ir aplankysiu kitas vietas. Pavasarį grįšiu į Ispaniją, šį kartą į Madridą, kur toliau tobulinsiu savo ispanų kalbos žinias ir studijuosiu meno istoriją Prada muziejuje.“

Nijolės Banienės vardinė stipendija studijuojantiems meną

Popietėje buvo paskelbta apie Vydūno jaunimo fonde naujai įsteigiamą Nijolės Banienės (Nijolė Banys) vardinę stipendiją (5,000 dol.) lietuvių kilmės studentams (bakalaurams, magistrams ar doktorantams), studijuojantiems meną. Stipendija bus teikiama penkerius metus. Popietės vedančioji V. Brazaitytė padėkojo Rimui Baniui už N. Banienės vardinės stipendijos įsteigimą ir pakvietė stipendijos įsteigėją Rimą Banį ir VJF valdybos pirmininką fil. G. Plačą pasirašyti sutartį.

Pirmoji stipendija buvo skirta Emily DeMuth, *DePaul University* animacijos meno bakalaurei.

Emily – ne tik studentė, bet ir lietuviškų renginių dalyvė, ji daug metų šoka tautinių šokių kolektyve „Grandis“. Baigusi studijas ji svajoja kurti laidas televizijoje.

Vardinės stipendijos Lietuvių skautų sąjungos nariams

Nuo 2010 m. Vydūno jaunimo fondas pradėjo skirti 1,000 dol. vardines stipendijas studijuojantiems Lietuvių skautų sąjungos (LSS) nariams. Švenčiant didžiojo

„Mayos kampelį“ laikraščio „Draugas“ skautų skyriuje „Skautybės kelias“.

Matas „Lituanicos“ tunto skautu tapo 2002 m. Yra buvęs vilkiukų vadovu. Taip pat yra „Eagle Scout“ narys. Studijuoja aerokosminę inžineriją *Purdue* universitete.

Kalnakasybos inžineriją *University of Kentucky* studijuojantis Vytas į „Lituanica“ tuntą įstojo 2005 m. rugsėjo mėnesį. Aktyvus skautas dažnai padeda vesti prityrusių skautų sueigas, dirba su vilkiukais.

Graži akimirka buvo, kai įteikus stipendiją Matui Stankui, prof. R. Viskanta susidomėjo, kad Matas studijuoja tame pačiame universitete, kur daug metų dirbo profesorius. Manau, kad jį sudomino ir Mato pasirinkta specialybė.

Ypatinga padėka

Pasibaigus stipendijų įteikimui gražiai buvo pagerbtos ilgametės VJF darbuotojos Alicija Brazaitienė ir ir Sigutė Užukienė. Moterims buvo įteikti Padėkos raštai.

Taip pat buvo pasirašyta / pratęsta sutartis tarp Vydūno draugijos Lietuvoje ir Vydūno jaunimo fondo dėl Vilhelmo Storosto-Vydūno vardinių apdovanojimų. Sutartį pasirašė VJF valdybos pirmininkas G. Plačas.

Gitaristas Petras Aglinskas ir smuikininkė Linda Veleckytė. Laimos Apanavičienės nuotr.

tautos mąstytojo, humanisto, filosofo, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjo, rašytojo Vilhelmo Storosto-Vydūno, 150-ąsias gimimo metines, 2018 m. šios stipendijos pavadintos Vilhelmo Storosto-Vydūno vardu.

Šiais metais jos buvo įteiktos g. t. n. Maya Chiapetta, s. v. senj. Matui Stankui ir s. v. junj. Vytui Stankui. Jas studentams įteikė VJF tarybos pirmininkas prof. R. Viskanta ir VJF valdybos pirmininkas G. Plačas.

University of South Carolina edukologiją studijuojanti sesė Maya yra aktyvi skautė nuo 2004 metų. 2018 m. – lietuviškosios skautijos šimtmečio metais – sesė Maya dirbo vadove visose trijose tautinėse stovyklose – Australijoje, Lietuvoje ir Rake. Ji taip pat redaguoja

Pabaigai

Pasibaigus stipendijų įteikimui muzikinę programą atliko gitaristas Petras Aglinskas ir smuikininkė Linda Veleckytė.

Graži šventė pasibaigė. Smagu buvo stebėti ne tik į renginį atvykusius studentus, bet ir jų šeimos narius, buvusius mokytojus. Ir kas žino, gal prabėgus keletui metų šie stipendininkai patys įsteigs stipendijas studijuojantiems skautams lietuviams.

Vakaro vedančioji palinkėjo jaunimui vadovautis Vydūno žodžiais: „Aš iš lietuvių tautos laukiu, kad ji vykdytų žmogaus ir tautos gyvenimo prasmę, tai esti, kad ji siektų aukštesnio, kilnesnio žmoniškumo“. Tikėkime, kad taip ir bus.

Laima Apanavičienė

Dalis lietuvių grupės parade.

ĮSIMINTINA ŠVENTĖ

Š. m. rugsėjo 16 d., *ONE WORLD DAY* (VIENO PASAULIO DIENA) Klivlande, Ohajus (*Cleveland, Ohio*) minėjo savo 73 metines. Ši šventė, apimanti visas tautybes, šiais metais vyko Rokfelerio parke (*Rockefeller Park*) esančiuose Klivlando kultūriniuose darželiuose (*The Cleveland Cultural Gardens*), kuriuos sudaro nuolant besiplečiantys įvairių tautybių darželiai. Proginėje šventės knygelėje yra išvardinta 40 įvairių tautybių ir organizacijų darželiai. Dėl užsitęsusio kelio taisymo, kurio kaltininkas buvo Klivlando miesto administracija, šiais metais ši šventė visu mėnesiu vėlavo. Tačiau tai buvo netikėtai maloni atgaiva. Nes prieš mėnesį oras buvo karštas ir drėgnas. Vienas iš sensacijas linkęs, Klivlando lietuvių bendruomenės asmuo el. paštu kreipėsi į lietuvius taip: „Brangūs Klivlando organizacijų pirmininkai – vadovai“, „Paraginkite savo organizacijos narius dalyvauti vėliavų parade. Norima, šiais metais Lietuvai švenčiant šimtmetį, kad parade mūsų dalyvautų šimtas.“ Tai, be abejo, buvo kvietimas pabrėžti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Gražus, kilnus mostas,

kuris tikrovėje netapo kūnu. Straipsnio autorius paskaičiavimu, vėliavų parade šimto lietuvių tikrai nebuvo. Vėliavų paradas prasidėjo 12:00 val. po p. Jo priekyje važiuojo du policijos motociklininkai. Juos sekė policijos vėliavininkų nešamos svarbiausios vėliavos, kurias lydėjo aukšti Klivlando policijos ir ugniagesių pareigūnai. Po jų rikiavosi įvairių darželių ir organizacijų vėliavos. Deja, šioje grupėje visų 40 darželių tautybių vėliavų nebuvo. Tikėtina, kad tokia diena dar ateis. Paradas baigėsi nužygiavus prie Sirijos darželio. Čia per garsiakalbį buvo trumpai pristatyta kiekviena dalyvaujanti tautybė ir jos veikla. Jau daug metų po parado ir po įvairių pareigūnų pristatymo bei jų kalbų yra

prisaikdinami nauji JAV piliečiai. Šiais metais naujuosius piliečius prisaikdino *United States Northern District Court Magistrate Judge Jonathan D. Greenberg*. Trumpame pokalbyje su straipsnio autoriumi *Judge Jonathan D. Greenberg* pripažino, kad šios apeigos jam yra ir malonumas, ir didelė privilegija.

Oras šioje „Vieno pasaulio dienoje“ buvo malonus, susirinkusius gaivino lengvas vėjelis. Troleibusiai dalyvius vežiojo pagal jų norą. Buvo gera proga paragauti įvairių tautybių skanumynų, skambėjo linksma muzika ir dainos, viliojo įvairūs rankdarbiai. Dalyvių patogumui buvo kilnojami tualetai, o susibūrusių saugumui pasirūpino policija.

Algirdas V. Matulionis

Latvijos vėliavos žengia į priekį.

Airių mergaičių šokių grupė su šypsenom veiduose pakeliui į parado susirinkimo vietą.

Klivlando policija neša vėliavas.

Čekų kultūros darželio ponios laukia svečių.

Garbinga Estijos grupė.

Visos nuotraukos Algirdo V. Matulionio.

Klivlando policija lydi paradą.

LR GARBĖS KONSULAS DR. J. PRUNSKIS DALYVAVO EUROPOS POLITIKOS ANALIZĖS CENTRO FORUME

JAV pajėgų Europoje ir Vyriausiasis sąjungininkų pajėgų Europoje vadas, JAV generolas Curtis M. Scaparrotti pokalbio su LR Garbės konsulu metu tvirtino esąs patenkintas Lietuvos kariuomenės ir JAV ginkluotųjų pajėgų bendradarbiavimu.

2018 metų rugpjūčio 24 d. Lietuvos Respublikos garbės konsulas JAV dr. Jonas Prunskis dalyvavo Washingtone, DC vykusiaje dešimtajame metiniame Europos politikos analizės centro (*Center for European Policy Analysis - CEPA*) forume, kuriame buvo aptariamas Europos ir Šiaurės Amerikos šalių bendradarbiavimas, reguojant į bendrus iššūkius saugumui. Šiame transatlantinio saugumo renginyje dalyvavo LR Užsienio reikalų

ministras Linas Linkevičius ir Energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas.

Po forumo vykusio priėmimo metu LR Garbės konsulas susitiko su lyderiais iš Europos ir JAV. Pokalbių metu buvo išsakytą Lietuvos pozicija dėl energetinio saugumo iššūkių, į kuriuos būtinas globalus atsakas. Lietuva turi savo sėkmės istoriją, kaip atliepti energetinio saugumo iššūkius - suskystintųjų gamtinių dujų terminalas Klaipėdoje ne tik išvadavo

Lietuvą iš Rusijos dujų monopolisto spąstų, suvaldė iki terminalo atsiradimo politiškai diktuotas dujų kainas, bet ir pakeitė žaidimo taisykles visame Baltijos regione. Tačiau Lietuva ir jos gyventojai, anot dr. Prunskio, gerai prisimena ne taip seniai patirtą finansinę naštą, kuomet tekdavo mokėti aukščiausią gamtinių dujų kainą Europoje, kadangi Rusija buvo vienintelė šių dujų tiekėja ir galėjo diktuoti savo sąlygas. Dėl šios priežasties lietuviams sunku suvokti Vokietijos teiginį, jog dujotiekis „Nord Stream 2“ leis Vokietijai sumažinti energijos sąnaudas.

Pokalbio metu su Vokietijos Heinrich-Böll fondo Užsienio reikalų ir saugumo programų direktoriumi Washingtone, DC dr. Dominik Tolsdorf, kuris forume atstovavo Vokietijos pozicijai „Nord Stream 2“ klausimu, dr. Prunskis išsakė nuomonę, jog JAV piliečiams taip pat sunku suprasti, kodėl Vokietija nori pabloginti geopolitinę situaciją bei santykius su Europos Sąjunga ir Jungtinėmis Valstijomis, dalyvaudama dujotiekio projekte, kurį įgyvendinus už gamtines dujas Rusijai per metus tektų mokėti 100 mili-

jardų JAV dolerių.

Lietuvos atstovai CEPA forume išsakė nuostatą, jog tokie projektai kaip „Nord Stream 2“ ar Baltarusijoje, pažeidžiant branduolinės saugos reikalavimus, statoma Astravo branduolinė elektrinė yra nukreipti silpninti ES energetinį saugumą ir didinti Rusijos energetinę įtaką. Tokia situacija reikalauja solidaraus ir bendro atsako - deja, šiandien kai kurios didžiosios Europos Sąjungos valstybės nori savo energetikos politiką diktuoti ir mažesnėms ES šalims.

Susitikimo su LR Energetikos ministru Žygimantu Vaičiūnu metu LR garbės konsulas diskutavo apie energetinį saugumą. „Lietuva jau išmoko priklausomybės nuo vieno dujų tiekėjo pamokas, kuri anksčiau ar vėliau, tiesiogiai ar netiesiogiai, virsta energetiniu šantažu. Nors Europa ir supranta geopolitinę „Nord Stream 2“ projekto pasekmes, tačiau kol kas tėra pasyvi stebėtoja, o dujų tiekimo šaltinių diversifikacija kol kas tėra tik graži vizija, nutolusi nuo realybės“, – pažymėjo LR Energetikos ministras.

Diskusijoje ministras taip pat pabrėžė Lietuvos kaimynystėje statomos Astravo branduolinės elektrinės grėsmę Lietuvai, jos nacionaliniam saugumui ir visam regionui bei branduolinės

energetikos reputacijai pasaulyje. Pasak pokalbio dalyvių, sistemingai pažeidžiant tarptautines konvencijas statomas ir aukščiausių branduolinės saugos standartų neatitinkantis Astravo branduolinės elektrinės projektas privalo sulaukti griežto atsako tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu lygiu, išnaudojant visus tarptautinius instrumentus.

Rumunijos generalinio štabo viršininkas generolas Nicolae Ciucă susitikimo su dr. Prunskiu metu taip pat išreiškė savo susirūpinimą dėl projekto „Nord Stream 2“ ir jo žalos ES šalims.

Tuo tarpu JAV pajėgų Europoje vadas (*Commander of US European Command, EUCOM*) ir Vyriausiasis sąjungininkų pajėgų Europoje vadas (*Supreme Allied Commander Europe, SACEUR*), Jungtinių Valstijų generolas Curtis M. Scaparrotti pokalbio su LR Garbės konsulu metu tvirtino esąs patenkintas Lietuvos kariuomenės ir JAV ginkluotųjų pajėgų dvišaliu bei daugiašaliu bendradarbiavimu bei ateityje tikisi dar glaudesnio mūsų šalių bendradarbiavimo kolektyvinės gynybos stiprinimo srityje dabartinių grėsmių akivaizdoje.

LR Garbės konsulo JAV dr. J. Prunskio vykdomoji padėjėja **Loreta Timukienė**

„RUSIJAI SIEKIANČI DIDINTI SAVO ENERGETINĘ ĮTAKĄ EUROPOJE, NEGALIMA LIKTI PASYVIAIS STEBĖTOJAIŠ“

Rugsėjo 24 d. energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas dalyvavo transatlantiniame saugumo forume Vašingtone, kuriame diskutavo apie energetinio saugumo iššūkius, į kuriuos būtinas globalus atsakas.

Pasak energetikos ministro, Lietuva turi savo sėkmės istoriją, kaip atliepti energetinio saugumo iššūkius. Suskystintųjų gamtinių dujų terminalas Klaipėdoje ne tik išvadavo Lietuvą iš Rusijos dujų monopolisto spąstų, suvaldė iki terminalo atsiradimo politiškai diktuotas dujų kainas, bet ir pakeitė žaidimo taisykles visame Baltijos regione.

Ministro teigimu, solidaraus ir bendro atsako reikalauja tokie projektai kaip „Nord Stream 2“ ar Baltarusijoje, pažeidžiant branduolinės saugos reikalavimus, statoma Astravo branduolinė elektrinė, kurie nukreipti silpninti ES energetinį saugumą ir didinti Rusijos energetinę įtaką.

„Lietuva jau išmoko priklausomybės nuo vieno dujų tiekėjo pamokas, kuri anksčiau ar vėliau, tiesiogiai ar netiesiogiai, virsta energetiniu šantažu. Nors Europa ir supranta geopolitinę „Nord Stream 2“ projekto pasekmes, tačiau kol kas tėra pasyvi stebėtoja, o dujų tiekimo šaltinių diversifikacija kol kas tėra tik graži vizija, nutolusi nuo realybės“, – pažymėjo energetikos ministras diskusijoje „Energetinis saugumas: laisvos rinkos versus vamdžio politika“.

Pasak Ž. Vaičiūno, kalbant apie ES energetinį saugumą, kartu būtina kalbėti apie saugius dujų tiekimo šaltinius ir didinti SGD importą, pirmiausia iš tokių šalių kaip JAV.

„Tuo metu dabar mes matome priešingas tendencijas. Nežiūrint visų pastangų diversifikuoti dujų tiekimą, dauguma Europos šalių išlieka smarkiai priklausomos nuo rusiškų dujų. Per trejus metus rusiškų dujų importas

į Europos rinkas išaugo 30 proc. ir Rusija šią priklausomybę nutiesdama papildomą tiekimo infrastruktūrą tik dar labiau padidins, jeigu nebus konkurencingo savalaikio atsako iš SGD rinkos. Būtent JAV SGD konkurencinis spaudimas galėtų efektyviausiai atsverti „Gazprom“ įtaką ES“, – kalbėjo Ž. Vaičiūnas.

Diskusijoje ministras taip pat pabrėžė Lietuvos kai-

mynystėje statomos Astravo branduolinės elektrinės grėsmę Lietuvai, jos nacionaliniam saugumui ir visam regionui bei branduolinės energetikos reputacijai pasaulyje.

Pasak Ž. Vaičiūno, sistemingai pažeidžiant tarptautines konvencijas statomas ir aukščiausių branduolinės saugos standartų neatitinkantis Astravo branduolinės elektrinės projektas privalo sulaukti JAV atsako tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu lygiu, išnaudojant visus tarptauti-

nus instrumentus.

Forumą organizuoja Europos politikos analizės centras (angl. *Center for European Policy Analysis CEPA*). Kartu su ministru diskusijoje apie energetinį saugumą taip pat dalyvavo už JAV energetiką atsakingi pareigūnai, Vokietijos užsienio ir saugumo politikos analitikai, Lenkijos Vyriausybės specialusis įgaliotinis strateginei energetinei infrastruktūrai Piotr Naimski.

LR URM

LR Energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas (pirmas iš dešinės).

LR URM

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

MASKVOS PUBLIKAI ATVERTAS NEŽINOMAS M. K. ČIURLIONIO PAVELDO PUSLAPIS

Rugsėjo 18 d. Maskvos Puškino muziejaus filiale „Memorialiniame Andrejaus Belo bute“ atidaryta paroda „M. K. Čiurlionis – fotografas: nežinomi kūrybos puslapiai“, kurioje eksponuojamos dailininko fotografijos iš jo paties parengto albumo „Anapa išvaizdai. 1905“. Paroda surengta muziejui bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos ambasada Rusijoje, memorialiniais M. K. Čiurlionio namais Vilniuje ir Nacionaliniu Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejumi.

Parodos atidaryme dalyvavo Čiurlionio provaikaitis pianistas Rokas Zubovas, kuris papasakojo apie parodą, Čiurlionio kelionę į Anapą, jo metus Varšuvoje, draugus menininkus bei apsisprendimą skirti savo kūrybą Lietuvai. Savo kalbą R. Zubovas iliustra-

vo fortepijoniniais Čiurlionio kūriniais. Išspūdingai, tarsi atitardami nuotraukose esantiems kalnams, uoloms ir jūrai, skambėjo keli kūriniai, kompozitoriaus parašyti grįžus iš Anapos, Čiurlionio kūrybai būdingą liaudies dainų naudojimą iliustravo variacijos dainos „Bėkit, bareliai“ tema ir keli liaudies dainų motyvais sukurti muzikiniai ekspromtai. Dingusių ir atrastų kompozitoriaus rankraščių istoriją palydėjo keli Čiurlionio polonezai. Koncerto pabaigoje nuskambėjo „Svajonė“ ir „Lakštingala“.

Tardama baigiamąjį žodį Memorialinio Andrejaus Belo buto muziejaus direktorė Monika Spivak prisipažino maniusi, jog Čiurlionio nuotraukų paroda bus geras švietėjiškas projektas, kuris leis žiūrovams susipažinti su dar nežinoma Čiurlionio kūrybos dalimi.

Rokas Zubovas parodos atidarymo metu.

Anatolijaus Perfilovo nuotr.

Tačiau atsitiko taip, kad jau ruošiant parodą pasijuto, kaip A. Belo tėvų svetainė, kurioje paroda eksponuojama, prisipildė Anapos saulės šviesos, kalnų

erdvės ir oro, jūros švytėjimo, o tai reiškia, kad paroda tapo estetiniu įvykiu. Taigi Čiurlionis iš tiesų atsiskleidė kaip dar vienos meno srities – fotogra-

fijos – profesionalas.

Paroda „M. K. Čiurlionis – fotografas: nežinomi kūrybos puslapiai“ veiks iki spalio 28 d.

LR KM

ŠIAUDINIAI SODAI, VERBOS IR MARGUČIAI PRISTATYTI KINIJOJE

Iš kairės: Lietuvos nacionalinio kultūros centro direktoriaus pavaduotoja Vida Šatkauskienė, to paties centro Nematerialaus kultūros paveldo specialistė Loretta Sungailienė ir šiaudinių sodų meistrė, Kauno rajono Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejaus muziejininkė Vida Sniečkusienė. **LR KM**

Kinijoje, Hangdžou mieste, rugsėjo 17–22 d. vyko II Kinijos, Centrinės ir Rytų Europos šalių nematerialaus kultūros paveldo ekspertų forumas. Pirmasis toks forumas 2016 m. buvo surengtas Krokvos mieste Lenkijoje. Šiame forume dalyvauja ir Lietuvos atstovės – Lietuvos nacionalinio kultūros centro direktoriaus pavaduotoja Vida Šatkauskienė, to paties centro Nematerialaus kultūros paveldo specialistė Loretta Sungailienė ir šiaudinių sodų meistrė, Kauno rajono Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejaus muziejininkė Vida Sniečkusienė.

Šių metų forumo tema – rankomis kuriama kultūrinė atmintis, tad pagrindiniai dalyvių pranešimai ir diskusijos

yra susiję su liaudies meno ir meistrystės išsaugojimu, perdavimu ir darnia plėtra. Lietuvos nacionalinio kultūros centro atstovės pristatė liaudies meno plėtojimo priemones, taikomas Lietuvoje, aptarė kai kurių šio meno šakų raidos ypatumus.

Forumo metu surengta dalyvaujančių šalių liaudies meno dirbinių paroda, kuri eksponuojama Tarptautiniame konvencijos ir parodų centre. Lietuva demonstruoja V. Sniečkusienės pagamintą šiaudinį sodą, Audronės Lampickienės margučius ir Agatos Granickos surištas Vilniaus krašto verbas. Parodos atidarymo ceremonijoje Forume dalyvaujančių liaudies meno meistrų vardu sveikinimo žodį tarti buvo pakviesta V.

Sniečkusienė, kuri akcentavo individo santykį su tradicija ir ragino saugoti rankomis kuriamą trapų žmonijos nematerialųjį paveldą.

Paroda prasmingai įsiliejo į 10-ąją Kinijos (Džedziango) nematerialaus kultūros paveldo Expo. Forumo dalyviai – nematerialaus kultūros paveldo ekspertai – taip pat aplankė Kinijos meno akademijos Amatų muziejų, Pekino-Hangdžou Didžiojo kanalo muziejų, Gyvųjų menų ir amatų muziejų, Hangdžou tradicinių vėduoklių dirbtuves, susipažino su svarbiausią Kinijos liaudies meno šakų ir amatų istorija, vystymo ir perdavimo Kiniijoje tradicijomis bei priemonėmis, dalyvavo kūrybinėse tradicinių amatų dirbtuvėse.

LR KM

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO 100-MEČIO PAMINĖJIMAS JEKATERINBURGE

Rugsėjo 27–28 d. Prezidento Boriso Jelcino centre Jekaterinburge vyko Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui skirta programa.

Programą pradėjo dviejų parodų atidarymas – R. Požerskio 1988–1991 m. Lietuvos istorijos fotografijų paroda „Tautos kūnas: Lietuva 1988 m.“ bei G. Balčyčio rengta Tarpukario Kauno architektūros paroda. Parodas sieja simboliškai aštuonetas – 1918–1988–2018, kurių pagrindu galima pasakoti naujausią Lietuvos istoriją: nuo nepriklausomos valstybės atkūrimo iki jos nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. ir šiais metais minimo Šimtmečio.

Parodų pristatyme kalbėję fotografai Gintaras Česonis ir Romualdas Požerskis sakė, kad elegantiškos ir lakoniškos Kauno architektūros formos įamžino žinią apie modernią Lietuvos valstybę, o aukšta statybos kokybė leido šią žinią išsaugoti iki mūsų dienų. Architektūros paroda sulaukė ir specialaus Jekaterinburgo meno istorikų dėmesio, kadangi miestas garsėja kaip konstruktivistinės architektūros šedevrų ir jų tyrimų vieta.

Visai kita Požerskio nuotraukų, dokumentuojančias atgimstančią Lietuvą 1988–1993 m., nuotaika. Jas užpildo ne statiškos architektūrinės formos, bet gaivališka ir galinga

Romualdas Požerskis. *Gintaro Česonio nuotr.*

žmonių jūra, susivienijusi tauta, siekianti nepriklausomybės ir naujo teisingo gyvenimo. Vesdamas per parodą žiūrovus, fotografas ėmėsi ir istoriko vaidmens: pasakojo apie svarbiausius naujausios Lietuvos istorijos momentus, aiškino Lietuvos atgimimo priežastis ir pasekmes, o kartu atskleidė savo darbo profesines detales bei Lietuvos fotografijos meno, kuris visada domėjosi žmogumi, savybingumą.

Atidarymo iškilmes ir pokalbių apie istoriją ir architektūrą baigė G. Žičkytės filmas „Kaip mes žaidėme revoliuciją“, atskleidžiantis linksną karnavališką Lietuvos dainuojančios revoliucijos pusę.

Programą rengė Lietuvos fotomenininkų sąjunga, VšĮ „Meno avilys“, Lietuvos Respublikos ambasada Rusijoje.

LR KM

PASKAITOJE – GRĮŽIMAS Į PIANOLŲ AMŽIŲ

Virginija Petrauskienė

Pianola ir ja groti skirti muzikiniai ritinėliai - tai toks XX a. pradžios JAV muzikinės kultūros reiškiny, apie kurį daugelis šiuolaikinių žmonių nėra girdėję. Tie, kurie atėjo į Balzeko lietuvių kultūros muziejų rugsėjo 14 dieną vykusią muzikologo iš Lietuvos prof. dr. Dariaus Kučinsko paskaitą, galėjo ne tik pasiklausyti jo pasakojimo bei pianolos melodijų.

Renginio dalyviai ir patys turėjo progą pabandyti pamuzikuoti šiuo į pianiną panašiu instrumentu. Tam, kad galėtum groti pianola, nebūtinai reikėjo išsilavinimas. Tereikia stipriai minti dumplių pedalus, ir instrumentas, „skaitydamas“ muzikinio ritinėlio perforaciją, ima skleisti muziką.

Gal todėl pianolos buvo

privačiuose namuose, bet ir salūnuose, restoranuose. D. Kučinsko teigimu, dainavimas pagal pianolos muziką buvo tarsi to meto karaokė. Yra ritinėlių ir su dainų žodžiais, kurie būdavo surašyti skiemenimis iš apačios į viršų. Ritinėliui sukantis ir tuo metu skambant muzikai, dainuotojai galėjo skaityti tuos žodžius.

Pianola – pasiturinčiųjų „žaisliukas“

Susirinkusiems buvo įdomu paskaitos autoriaus paklausti daugelio dalykų. Pavyzdžiui, kiek kainuodavo vienas muzikinis ritinėlis? Kiek jame būdavo įrašyta melodijų? Ritinėlio be žodžių kaina – 75 centai, o tie, kuriuose būdavo įrašyti dainos žodžiai, kainuodavo net visą dolerį. Tai tuo metu, apie

Firmos QRS ritinėlis pianolai WF8173 – V. Kudirkos „Tautiška giesmė“. J. Žilevičiaus ir J. Kreivėno lietuvių muzikos archyvas. Čikaga, JAV.

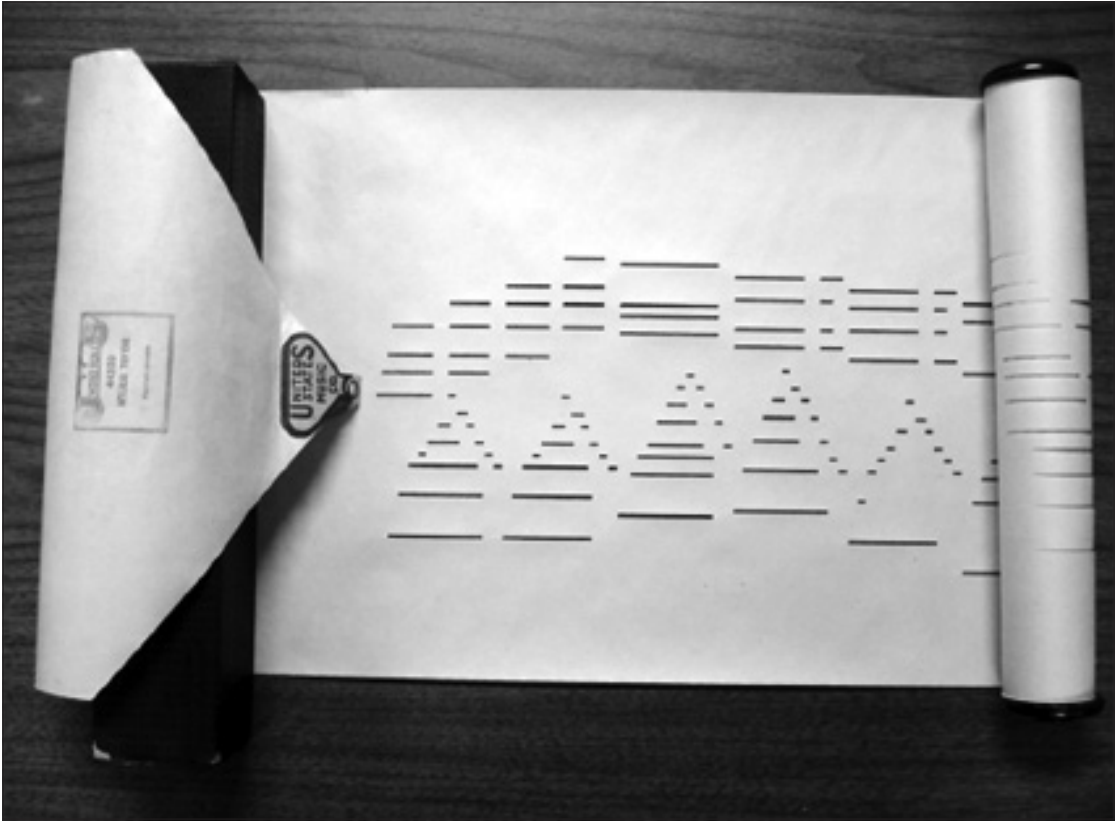
D. Kučinsko nuotr.

tokios populiarios amerikiečių namuose. Juk smagu pasikvietus svečių juos palinksminti pamėgtomis melodijomis. Svečiai susiburdavo prie šio mechaninio pianino ir ne tik klausydavosi muzikos, bet ir patys pagal ją dainuodavo.

Pianolos stovėdavo ne tik

1920-1925-uosius metus, ši suma buvo laikoma nemažais pinigais. Neretai eilinis darbininkas vieną dolerį (arba pianolos ritinėlį) uždirbdavo per visą darbo dieną. Paprastai viename ritinėlyje būdavo įrašyta viena arba dvi melodijos.

Nepigus būdavo tas ma-

Firmos US Word Roll ritinėlis pianolai 44220 – J. A. Žemaičio „Mylėki Tėvyne“. J. Žilevičiaus ir J. Kreivėno lietuvių muzikos archyvas. Čikaga, JAV.

D. Kučinsko nuotr.

lonumas – namuose turėti pianolą. Tokią prabangą galėdavo sau leisti tik vidurinėsios klasės amerikiečiai. Tačiau D. Kučinsko teigimu, muzikavimas pianola buvo toks populiarus, kad per metus Amerikoje būdavo išleidžiama per milijoną vienetų ritinėlių. O pianolų pardavimai XX a. pradžioje Amerikoje nusileido tik automobilių pardavimams. Ši muzikavimo mechaniniu pianinu mada Amerikoje laikėsi kelis dešimtmečius. Vėliau atsiradus naujoms garso įrašymo technologijoms, o ir dėl savo dydžio, šie muzikos instrumentai prarado buvusį populiarumą.

JAV lietuviai leido tautinius ritinėlius

Lietuviai, tuo laikotarpiu gyvenę Amerikoje, taip pat „užsikrėtė“ pianolos muzikos mada. D. Kučinskas, remdamasis savo tyrinėjimais, teigė, kad per 1916-1932 metus buvo išleista 400 pavadinimų lietuviškos muzikos ritinėlių.

Ritinėliai pianolai Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Čikaga, JAV.

D. Kučinsko nuotr.

Populiariausios buvo polkos, valsai, liaudies dainos. Lietuviai buvo viena iš kelių etninių bendruomenių (šalia lenkų, žydų italų, čekų, vokiečių, ispanų), kurios leido savo tautinės muzikos ritinėlius. Lektoriaus nuomone, tas pianolos muzikos populiarinimas Amerikos lietuvių bendruomenėje yra sietinas su kompozitoriaus Jono Žemaičio, gyvenusio Pensilvanijoje, vardu. Jis buvo pagrindinis lietuviškos muzikos ritinėlių leidybos entuziastas.

Pirmasis ritinėlių tyrinėtojas Lietuvoje

Pats D. Kučinskas papasakojo, kad pianolos ritinėlius pirmą kartą pamatė prieš daugiau nei dešimtmetį, lankydamasis Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Tuomet jais ir susidomėjo bei ėmė tyrinėti. Paaiškėjo, kad Lietuvoje apie šią JAV populiarią muzikinę kultūros sritį nebuvo žinoma. „Lietuvą pianolų mada aplenkė. Man pavyko išsiaiškinti, kad tarpukario Lietuvoje viena privati muzikos parduotuvė prekiaavo pianolomis, atvežtomis iš Vokietijos. Tačiau tikėtina, kad šių instrumentų buvo nupirka labai nedaug – gal tik keli, nes tuo metu jiems nebuvo pakankamai pasiturinčių pirkėjų“, – sakė D. Kučinskas.

Jis tapo pirmasis ir kol kas vienintelis šios lietuvių muzikinės kultūros rūšies tyrinėtojas Lietuvoje.

Profesorius yra publikavęs keliolika mokslo straipsnių, taip pat sudaręs katalogą „Lietuviška muzika pianolai“, o kartu su dr. Rimantu Astrausku – antologiją.

Katalogo autorius tvirtina, kad šiuo metu yra atrasta tik pusė (200) išleistų ir suregistruotų lietuviškos muzikos ritinėlių. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje sukaupta didžiausia jų kolekcija – daugiau nei 100 vienetų.

Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje yra 70 ritinėlių, įsigytų tik 2015 m. Dar šių pianolai skirtų muzikos įrašų yra saugoma Lituanistikos tyrimų ir studijų centre Čikagoje, Putname esančiame Amerikos lietuvių kultūros archyve ir privačiose Amerikos lietuvių muzikų kolekcijose.

Paskaitos metu D. Kučinskas savo pasakojimą iliustravo nuotraukomis, muzikos įrašais, atsakė į klausimus. Tai, kad profesoriaus paskaita vyko Balzeko lietuvių kultūros muziejuje – nėra atsitiktinis dalykas. Gavęs BAFF (Baltic-American Freedom Foundation) stipendiją, jis Balzeko muziejuje saugomame muzikos archyve jau daugiau nei pusmetį atlieka mokslinį tiriamąjį darbą. D. Kučinskui tarpininkaujant, muziejus įsigijo gerai išlaikytą ir kokybiškai skambančią pianolą, kuria pirmą kartą buvo pagroti tame archyve esantys kai kurie prieš beveik 100 metų išleisti muzikos įrašai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVABADOJE JŲ KURKIAMAS
LIETUVŲ GIRDĖJŲ PASIRUŠAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

IŠKELKIM LIETUVĄ!

Leonas Milčius

*Iškelti vėliavą gražu, bet lengva.
Jeigu mes Lietuvą darbais iškeltume,
Tai žvelgtų visų akys į padangę,
Galbūt karščiau mylėtume ir gerbtume.*

*Įpratome ja vaikščioti ir minti,
Net priekaištaut dažnai nevengiam,
Kad turi daug sočiau vaikus maitinti,
Kad tiek, kiek norim, neįstengia.*

*O ji graži, labai gera,
Tik jos laukų gražumo maža.
Jeigu tingi žmogaus ranka,
Tai ne kviečiai, bet usnys želia.*

*Mes laisvės troškom rankom susikibę,
Kai spaudė prievarta, vergovė,
Bet greit pamiršome iš jos išbridę,
Kasdienį darbą, artimą ir dorą.*

*Žadėjom tautai Lietuvą statyti,
Jos kalbą, raštą, atmintį mylėt ir ginti,
Ne vien save iki tvoros matyti,
Tačiau ir pareigą už šalį prisiimti.*

*Ar jau pavargome ir pažadus pamiršom?
Iškelkim Lietuvą darbais ant rankų,
Privalom likt lietuviais būdo tvirto,
Kiekvienas laisvo krašto vertas.*

2018-09-19
Raudondvaris

PRIMINIMAS

„Dirvos” loterijos bilietų traukimas įvyks 2018 m. lapkričio mėn. 1 d.

Malonėkite grąžinti užpildytas loterijos bilietų šakneles su atitinkamu mokesčiu. Jūs turėsite progą dalyvauti loterijoje ir išbandyti savo laimę.

„Vilties” d-jos valdyba

ATSTATYTO KRYŽIAUS PAŠVENTINIMAS IR ŠV. MIŠIOS

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje (6812 S Washtenaw Ave, Chicago, IL 60629) **spalio 6 d., šeštadienį 10:45 val. ryte** maloniai kviečiame visus atvykti į atstatyto kryžiaus pašventinimo ceremoniją, kurią atliks Jo Ekscelencija Kauno arkivyskupas metropolitas Lionginas Virbalas, SJ. Po

to 11:00 val. r. Bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios, kurių metu bus suteiktas Sutvirtinimo sakramentas jaunimui.

Po šv. Mišių visų laukiame parapijos salėje, kur galėsite artimiau pabendrauti su arkivyskupu. Bus vaišės.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos inf.

LF STASIO LOZORAIČIO VARDINĖ STIPENDIJA – RŪTA BAUBLYTEI

Stasio Lozoraičio stipendininkė Rūta Baublytė. *Asmeninio archyvo nuotr.*

Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Diplomatinijos ir tarptautinių santykių magistrantūros programos pirmakursei Rūtai Baublytei š. m. rugsėjo mėnesio pabaigoje paskirta Lietuvių Fondo ambasadoriaus Stasio Lozoraičio vardinė stipendija. Stipendijos laimėtoja magistrantūros programos pirmakursė Rūta Baublytė jau nuo sausio mėnesio galės atlikti praktiką Lietuvos Respublikos ambasadoje Romoje (Italija).

Lietuvių Fondo Stasio Lozoraičio stipendijų fondas ir Vytauto Didžiojo universiteto

Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Politologijos katedra jau aštuntą kartą skelbė konkursą Lozoraičių stipendijai gauti. Nuo 2010 metų LF Stasio Lozoraičio vardinė stipendija skiriama magistro programos „Diplomatija ir tarptautiniai santykiai” pirmo ir antro kurso studentams, Lietuvos Respublikos piliečiams, atlikti praktiką LR ambasadoje Romoje. Šia iniciatyva Fondas siekia įamžinti Lozoraičių šeimos nuopelnus steigiant diplomatijos studijas VDU ir prisidėti prie jaunų specialistų ugdymo.

LF inf.

LAIŠKAS

Malonus Pone Redaktoriau,

Labai geras Algirdo V. Matulionio laiškas rugsėjo 18 d. *Dirvoje* („Plačios apimties kaltinimai”, psl. 11). Būtinai reikia sugaudyti ir nubausti tuos niekadėjus, kurie trukdo Prezidentui Donald Trump (Donaldui Trampui) Ameriką (Donaldui Trampui) Ameriką vėl didinga padaryti. Ypač reikia atsikratyti tais išdavikais respublikonais, kurie knisasi sužinoti, ar Rusija buvo į Amerikos rinkimus įsivėlus.

Tokie tyrinėjimai tikrai nieko gero neatneš ir jie niekam nereikalingi ir neįdomūs. Juk Vladimir Putin visa tai labai įtikinamai paneigė ir mūsų prezidentas tuo paneigimu tiki, ir kasdien kartoja, kad tie tyrinėjimai yra apgavystė ir išsigalvojimas. Tai ko čia stengtis? Tikriausia tie tyrinėtojai nori iš to kaip nors pasipelnyti. Kol kas niekas nežino kaip, bet būkime tikri — jie sugalvos.

Kodėl niekas netyrinėja, ką blogo padarė Hillary Clinton (Benghazi ir kodėl rusai nepaviešina pavogtų jos laiškų)? Juk televizijos sukčiai ir apgavikai beveik kasdien rodo, kaip masiniuo-

se mitinguose inteligentiški ir išsilavinę žmonės šaukia, kad ji būtų į kalėjimą pasodinta. Prezidentas patenkintas šypsosi, bet tas bestuburis generalinis prokuroras Jeff Sessions (kalba su akcentu) į žmonių reikalavimus nekreipia jokio dėmesio. Kodėl?

Negalima nepritarti, kad būtų labai gerai susidoroti su žiniasklaidos išpuoliais. Kam čia reikia tos nelemtos liaudies priešų spaudos ir televizijos, kur kiekvienas savanaudis, siekdamas sensacijų, gali rašyti ir skelbti viską kas darosi ir kas tik jam ar jai ateina į galvą? Čia tai tikrai visokios laisvės yra per daug.

Valdžioje rimtai yra sukeltas sąmyšis. Per nepilnus dvejus metus jau beveik 150 Baltųjų Rūmų darbuotojų ir patarėjų, įskaitant ir kelis prezidento kabineto narius, buvo atleisti, išmesti, atsistatydino arba išdavikiškai, gėdingai pabėgo ir, pasipelnymo tikslais, rašo ir pardavinėja knygas. Dabar Baltuosiuose Rūmuose reikia keliolikos advokatų, kad prezidentą nuo

„DIRVAI” AUKOJO:

Šv. Kazimiero parapija, Los Angeles, CA	100
J.Sabaliauskas, Rocky River, OH.....	100
K.Asevicius, Toronto, CAN	72
R.Minkūnas, Seven Hills, OH	70
E.Remėža, Manhasset, NY	70
K.Kaspariūnas Largo, FL.....	55
G.Brennan, Fairfield, OH	50
J.Cekanauskas, Westlake Vill, CA.....	50
V.Pleckaitis, Richmond Hts., OH.....	50
F.Siauciūnas, Mississauga, CAN.....	50
Tautos Fondas, New York, NY.....	50
D.Armonas, Mentor, OH	25
V.Leger, N. Olmsted, OH	20
B.Stankus, Sudbury, CAN.....	20
A.Kazlauskas, Orland Park, IL	15.
A.Giedraitienė, Willowick, OH	14
D.Petronienė, Dearborn Hts., MI	14
J.Stundzia, Lawrence, MA.....	10
V.Tamulis, Cleveland, OH.....	10
A.Venckunas, Santa Monica, CA.....	7
I.Meilė, Tinley Park, IL	2
K.Vaicikonis, Palos Hills, IL	1

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

visokių kaltinimų gintų. Kas žino, kiek visa tai mokesčių mokėtojams kainuoja ir kaip tai rimtą diplomatijos darbą trukdo? Ačiū Dievui, tikras patriotas Rudy Giuliani gražiai dirba ir prezidentui nuolat padeda už dyką.

Tikėkimės, Amerika vėl netrukus bus grąžinta Amerikos žmonėms (tai tikrai būtų gerai) ir tie šmeižėjai bus surasti (kai kurių nereikia toli ieškoti) ir atitinkamai nubausti. Gaila, kad Amerikoje nėra Sibiro, kur jiems būtų tinkama vieta. Tikėkimės, prezidentas pagalvos apie Aliaską, kur pakankamai tuščia ir šalta.

Lauksime daugiau tokių blaivių ir įžvalgių minčių.

Jūsų uolus beveik 70-tį metų *Dirvos* skaitytojas ir kuklus rėmėjas,

Arvydas Barzdukas, Falls Church, VA

Red. pastaba: *Laiško kalba netaisyta ir neredaguota.*

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

JAUNIMO OLIMPIADOJE BUENOS AIRĖSE – SU R. MEILUTYTE LYGINAMA PLAUKIKĖ IR TAILANDE BESITRENIRUOJANTIS TALENTAS

K. Teterevkova. *V. Dranginio nuotr.*

Ketvirtadalį Lietuvos sporto talentų, kurie spalio 6–18 dienomis kovos Argentinos sostinėje vyksiančiose jaunimo olimpinėse žaidynėse, sudaro plaukikai – dvi merginos ir du vaikinai. Olimpiniame baseine daug vilčių siejama su dviem Rūtos Meilutytės pėdomis žengiančiomis plaukikėmis – 16-mete Kotryna Teterevkova ir 18-mete Agnė Šeileikaitė. Geros draugės už baseino ribų ir principinės varžovės vandenyje varžysis 50, 100 ir 200 m plaukimo krūtine rungtyse.

„Jos ir varžovės, ir draugės – kartu plaukia, palaiko viena kitą. 100 m distancijoje jos kaip R. Meilutytė ir Julija Jefimova. Tai – Vilniaus ir Kauno derbis, kuris duoda žavesio kiekvienose varžybose, tačiau nesukelia jokių pykčių, o padeda tobulėti abiems”, – pasakojo A. Šeileikaitės trenėris

Giedrius Martinionis.

Šešiolikmetės K. Teterevkovos žvaigždė šiame visu ryškumu suspindo Europos jaunimo čempionate Helsinkyje, kur vilnietė laimėjo 100 m plaukimo krūtine aukso, o 200 m – bronzos medalius. Po to žiniasklaidoje ji sulaukė ne vieno palyginimo su olimpine ir pasaulio čempione R. Meilutyte.

„Einu savo keliu ir neimu į galvą palyginimų su Rūta. Nedarau, ką daro kiti, einu savo taku, – tvirtino K. Teterevkova ir pridūrė, kad labai geros sportinės formos Argentinoje nepavyks pasiekti.

Priežastis – dėl baseinų trūkumo vilnietė priversta treniruoties vietas ieškoti kitur, o vienuoliktokę važinėjimas ir mokymasis per atstumą išvargina.

„Tikrai sunku, nes šias sa-

vaites ruošiamės Kaune, lieka mažai laiko ilsėtis, o krūvį didiname, – pritarė savo auklėtinei jos treneris Michailas Romanovskis. – Dėl rezultatų negaliu nieko žadėti, bet Buenos Airėse tikrai pakovosime. Mūsų planas – patekti į du finalus”.

A. Šeileikaitė apie jaunimo žaidynes stengiasi dar negalvoti: „Nenoriu apsikrauti nereikalingomis emocijomis, mintimis. Dirbame, ruošiamės, o kaip bus, taip bus.”

Lietuvos sveikatos mokslų universitete kineziterapijos pirmakursė turėjo galimybę išvykti į Ameriką, bet plaukikės karjerą nusprendė tęsti Lietuvoje. „8 metus dirbame su treneriu, jis daug laiko dėl manęs paaukojo ir stengėsi, manau, būtų negražu taip išsiskirti”, – prisipažino ji.

„Esu laimingas, kad galiu treniruoti Agnę, esame gera komanda. Ji turi išskirtinį talentą ir yra motyvuota, atsidavusi šiai sporto šakai”, – auklėtinę gyrė G. Martinionis.

Anot jo, medalių jaunimo olimpinėse žaidynėse iš anksto niekas nekabina: „Pagal sportininkų lygį Europoje esame pajėgūs varžytis finale, 50 m distancijoje galime būti ir arčiau blizgančio metalo. Tačiau viskas priklausys nuo aklimatizacijos, kaip susitvarkysime psichologiškai. Tai pirmas žingsnis į tikrą olimpinį startą.”

Buenos Airėse varžovų nervus tikrins ir du plaukimo nugara specialistai. 16-metis Arijus Pavlidis varžysis 50 ir 200 m distancijose, o 18-metis Alanas Tautkus – 50, 100 ir 200 m.

Vienintelis iš plaukikų rinktinės į Buenos Aires ne iš Lietuvos vyks A. Pavlidis. Šešiolikmetis vilnietis jau antri metai gyvena ir treniruojasi egzotiškajame Tailande.

„Savo dabartinėje pozicijoje atsidūriau tik dėl plaukimo. Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad gyvensiu ir mokysiuosi tropinėje saloje, – kalbėjo plaukikas. – Po baseino uždarymo Vilniuje su tėvu pradėjome ieškoti mokyklų, derinančių plaukimą ir mokslus bei suteikiančias stipendijas. Už mokslus ir pragyvenimą čia mokėti nereikia, bet atsiranda papildomų išlaidų”.

Puketo saloje esančios „British International School” plaukimo akademijos trenerio Colino Braundo prižiūrimas jaunuolis džiaugėsi, kad nuo bendrabučio baseiną pėsčiomis pasiekia per 5 minutes, o Lietuvoje, kad nuvyktų į mokyklą ar baseiną, užtrukdavo daugiau nei valandą.

„Plaukimas sudaro labai didelę mano gyvenimo dalį. Manau, kad dalyvavimas jaunimo olimpinėse žaidynėse man suteiks patirties ir atvers duris į aukštesnio lygio varžybas. Nekantrauju sužinoti,

kokie varžovai manęs laukia”, – prisipažino A. Pavlidis.

Vienu iš jo konkurentų Argentinoje bus ir kitas lietuvis A. Tautkus. Šiaulietis svajoja įveikti atrankines varžybas ir prasibrauti į vakarinę programą – pusfinalių ir finalų etapus.

Aštuoniolikmetis Dovilės Pocienės auklėtinis plaukimo nugara nekeistų į jokią kitą stilių: „Negalėčiau varžytis kitose rungtyse, nes nesudaryčiau konkurencijos. Man nuo pat pradžios patiko plaukti nugara”.

Jis prisipažino, kad kol kas nežino, ar baigęs mokyklą susies savo gyvenimą su plaukimu. „Kol kas dar blaškausi gyvenime. Galbūt jaunimo olimpiada padės apsispręsti, – retoriškai klausė A. Tautkus.

Iš viso Argentinoje varžysis 200 valstybių atletai, kurių amžius nuo 15 iki 18 metų. 32 sporto šakų atstovai kovos 36 rungtyse, žaidynėse bus išdalintas 241 medalių kompletas. Pirmą kartą olimpiniame renginyje dalyvaus po lygiai vaikinių (1999) ir merginų (1999).

Kaip ir įprastos olimpinės žaidynės, jaunimo olimpinės žaidynės vyksta kas ketverius metus. Spalio 6–18 dienomis vyksiantis renginys bus jau trečias. Pirmos dvejios vyko Singapūre ir Nandzinge, jose lietuviai iškovojo 13 medalių.

LRT

PATVIRTINTAS LIETUVOS JAUNIMO OLIMPINĖS RINKTINĖS SĄRAŠAS ŽAIDYNĖMS BUENOS AIRĖSE

Rugsėjo 27 d. Lietuvos tautiniame olimpiniame komitete vyko LTOK Vykdomojo komiteto posėdis, kuriame patvirtintas Lietuvos jaunimo olimpinės rinktinės, trenerių bei delegacijų narių, vykstančių į žaidynes Buenos Airėse, sąrašas.

Kaip teigiama LTOK pranešime, patvirtinta, jog į Argentiną vyks 15 atletų, 11 trenerių, 8 aptarnaujančio personalo asmenys. Sportininkų sąrašą sudaro aštuonių sporto šakų atstovai: Kotryna Teterevkova, Agnė Šeileikaitė, Alanas Tautkus, Arijus Pavlidi (plaukimas), Elzbieta Adomaitytė ir Aivaras Kazlas (šiuolaikinė penkiakovė), Eglė Stalinkevičiūtė (gimnastika), Kamilė Kralikaitė ir Vytautė Urbonaitė (irklavimas), Dominykas Čepys, Matas Makaravičius, Dovidas Petkevičius (lengvoji atletika), Medardas Stankevičius (stalo tenisas), Greta Rankelytė (šaudymas) ir Žilvinas Žilinskas (sunkioji atletika).

Trenerių štabą sudaro

Laura Švilpaitė (gimnastika), Vladislovas Sokolinskis (irklavimas), Valerijus Murašovas (lengvoji atletika), Giedrius Martinionis, Michailas Romanovskis, Alvydas Gavėnas (visi trys - plaukimas), Artūras Kalininas ir Paulius Aleksandravičius (šiuolaikinė penkiakovė), Viktoras Stankevičius (stalo tenisas), Vida Zvicevičienė (šaudymas), Vincas Šlevinskis (sunkioji atletika).

Aptarnaujančio personalo sąrašė – misijos vadovas E. Petkus, jo pavaduotojas Kazys Steponavičius, rinktinės gydytojas Dalius Barkauskas, kineziterapeutas Redas Pivoriūnas, sporto psichologas Andrius Liachovičius, jaunasis ambasadorius Dominykas Spudvilas, viešųjų ryšių atstovas Gedas Saročka ir fotografas Kipras Štreimikis. Į jaunimo olimpines žaidynes taip pat vyks trijų sporto šakų teisėjai Gintaras Šniukšta (boksas), Valentina Bagrijeva (meninė gimnastika), Jolanta

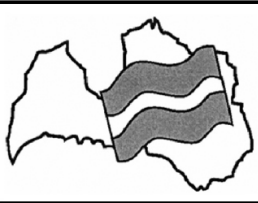
Liškauskienė (žolės riedulys) bei Viktoras Kalininas (sportinė akrobatika).

Lietuvos komandos misijos vadovu patvirtintas LTOK sporto direkcijos vadovas Einius Petkus, vėliavnešiu ir komandos kapitonu – rutulio stūmikas Dominykas Čepys.

Posėdyje LTOK prezidentė Daina Gudžinevičiūtė pristatė informaciją apie dalyvavimą Europos žaidynių „Minskas 2019” organizacinio komiteto bei Europos olimpinių komitetų VK posėdžiuose. LTOK užsienio ryšių direktorė Vaida Masalskytė pristatė projektus, kuriuose dalyvauja arba juos padeda organizuoti Lietuvos tautinis olimpinis komitetas: „ALL IN”, MIRACLE, „One Game” bei TOK sportininkų karjeros programos lektorių ruošimo kursas.

LRT

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.25%
IRA 1.50%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

